National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 6 1985
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 48 (1865) 1985 | NELJAPÄEVAL, 28. NOVEMBRIL — THURSDAY, NOVEMBER 28 | XXXVI aastakäik

Kogume kuus miljonit allkirja!

Balti rahvusgruppide esindajatel peaks olema õigus võtta osa ÜRO tööst

Tuleks koguda kuus miljonit allkirja—üks iga N. Liidus ikestatud eestlase, lätlase ja leedulase kohta — nõudmisele, et Balti rahvusgruppidele Vabas Maailmas antakse õigus saata esindajad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni istungitele, selle mõtte tõstatas Eesti Ohvitseridekogu Kanadas esimees kpt. August Nõmmik Vabadusvõitluse Nädalat tähistaval aktusel Hamiltonis. Sama puudutas ka E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo Läti Vabariigi aastapäeva aktusel.

Kõneldes pühapäeval Victoria kiriku ruumes Hamiltoni eestlastele ütles aktusekõneleja:

„Balti rahvad kuuluvad ajalooliselt ja kultuuriliselt Lääne-Euroopasse. Strasbourgis on Euroopa Parlament. Sinna ei ole kutsutud vabade Balti rahvaste esindajaid ja Euroopa riigid ei pea aega veel küpseks, et soovitada Balti riikide esindajatele koha andmist ÜRO istungitel, nagu Austria krahv Otto von Habsburg soovitas. Vaba maailm käitub kummaliselt N. Liidu suhtes.

ESINDAJAD ÜRO ISTUNGITELE

On selge, et oma tuleviku kujundajaiks Ida-Euroopas peavad algatuse haarama seal asuvad anastatud rahvad. Nende seas on erilises olukorras eestlased, lätlased ja leedulased, kes olid iseseisvad kahe maailmasõja vahel ning täisõiguslikud liikmed Rahvaste Liidus. Arvestades Balti riikide vägivaldset sõjalist okupeerimist N. Liidu poolt, nendel rahvastel peaks olema õigus oma esindajate saatmiseks ÜRO istungitele ning osavõtuks komisjonide tööst. ÜRO liikmesriigid peaksid julgustama, toetama ning tunnustama Balti rahvaste poolt moodustatavaid eksiilvalitsusi, et neil oleks kergem arendada omavahelist koostööd ning sõlmida koostööks siduvaid lepinguid teiste riikide valitsustega. Esimeses järjekorras tuleks nõuda, et Balti rahvusgruppidele vabas maailmas antakse õigus saata oma esindajaid ÜRO istungitele samal alusel kui PLO (Palestiina Vabadusvõitluse Organisatsioonile). Ilma erilise selgitustööta vabade rahvaste seas ja ÜRO liikmesriikide valitsuste juures seda nõudmist ei arvestata.

On vajalik alustada laiaulatuslikku allkirjade korjamist — üks allkiri iga anastatud eestlase, lätlase ja leedulase kohta N. Liidus.6 miljonit allkirja! See ei tohiks olla hirmuäratavaks koormaks, kui aktsioon on hästi organiseeritud. Allkirjade korjamisega tuleks alata Eesti ja Leedu Vabariigi aastapäeva tähistamise ajal ja lõpule viia ning allkirjad üle anda ÜRO peasekretärile Läti Vabariigi aastapäeval 1986.

Sellele ühisele aktsioonile võiksid järgneda kaugemas tulevikus teised aktsioonid, kui teised rahvad on kaasa tõmmatud, mis võivad vabaduse tuua kõigile anastatud rahvastele Ida-Euroopas. Töötame ja palvetame, et me võiksime kord elada iseseisvas Eestis!"

AKTUS

Aktus korraldati Hamiltoni Võitlejate Ühingu algatusel kõigi sealsete eesti organisatsioonide kaasabil.

Palvuse pidas õp. Tõnis Nõmmik. Rahvas tervitas püsti seistes rahvuslippu selle sissetoomisel ja laulis traditsioonilist Hamiltoni Võitlejate Ühingu võitluslaulu: „Eestimaa su mehe meel . . ."

Avasõnas EVÜ esimees August Jurs kinnitas, et eesti sõdur on võidelnud ennastsalgavalt kõigis sõdades oma maa ja rahva iseseisvuse kaitsmiseks. Nende võitlustahe on raugematu ja meil on põhjust loota, et nad võitlevad Eesti kord vabaks.

Teadustaja Endel Lindaja kutsus ette ainukese kohaloleva Vabadussõjast osavõtnu, Karl Ranna. August Jurs tervitas teda ja õp. Tõnis Nõmmiku noorim tütar Tiiu andis talle tunnustuseks lilli.

Eeskavalises osas klaverikunstnik Heidi Plinto-Cassano mängis kolm pala, ja katkendi raamatust „Nimed marmortahvlil" etles Ivar Ranna. Kohvilaua olid korraldanud ühiselt Hamiltoni eesti organisatsioonide daamid pensionäride klubi esinaise pr. Hilda Kleineri juhtimisel.

Lõppsõnas Hamiltoni Eesti Seltsi juhatuse liige Leo Saar tänas aktuse korraldajaid, esinejaid, perenaisi ja koosolijaid, et nad nii suurel hulgal võtsid osa Vabadusvõitluse Nädala aktusest. Lauldi ühiselt Eesti hümni.

T.E. Pensionäride koosviibimisel E. Mumm abikaasaga püüavad mõistatada, kas maskeeritud „mardid" on pesuehtsad. (Lähemalt lhk. 6)

Foto — O. Haamer

Lennukihõivang lõppes 60 inimese surmaga

Seniolnuist suurima inimohvritega lennukihõivang lõppes Malta pealinna Valletta lennuväljal, kus surma sai 60 inimest. Viis terroristi sundisid Ateenast õhkutõusnud Egiptuse saja reisijaga liinilennuki, mille sihtkohaks Kairo, maanduma Luqa lennuväljal,kus hakkasid surmama reisijaid. Egiptus saatis kohale oma sõjaväeüksuse, kes ründas lennukit. Tulevahetuses ja terroristide poolt visatud käsigranaatidest said esialgsete andmete järgi surma 57 inimest, nende hulgas terroristid, kellest ainult üks jäi ellu.

Surmasaanute hulgas on ka 27-aastane kanadalane ja tema 16-kuune poeg, kes olid teel külastama Saudi Araabias töötavat abikaasat.

Ellu jäänud piloot, kes surmas tegi tulistanud terroristi kirvega, ütles rünnak oli õigustatud, kuna verejanulised hõivajad olid täitmas oma plaani-tappa üks reisija iga tunni järele. Terroristid, kes varem vabastasid osa naisreisijaid, olid eriti toored juutide ja ameeriklaste vastu, ja valisid nad välja esmajärjekorras mõrvamiseks.

Egyptair'i reisilennuk Boeing 737 on sama, millega Egiptus transporteeris Itaalia laeva hõivanud terroriste ja sunniti maanduma ameeriklaste poolt.

Lennuki hõivajad ei esitanud poliitilisi nõudmisi, kuid Egiptus väidab, et terroristidele andis ülesande Liibüa.

Genfi resümee

Meil tuleb koos töötada püsivaks rahuks

Genfis lõppes neljapäeval 21. nov. president Ronald Reagani ja N. Liidu juhi ning Nõukogude kommunistliku partei peasekretäri Mihhail Gorbatshovi kolmepäevane nõupidamine tuumarelvade arvu vähendamise ning sõjalise kasutamise kohta, koos diskussiooniga teiste rahvusvaheliste probleemide üle. Mõlemad suurriikide juhid nõustusid selles, et ükski sõda tuumarelvadega pole võidetav. Suurvõimudel tuleb leida teid, kuidas kindlustada rahu maailmas ja hoiduda üldse sõdadest suurriikide vahel.

Otsesteks nõupidamisteks Reagan ja Gorbatshov kulutasid 9 tundi 19. ja 20. nov. Mõnel nõupidamisel olid neil kaasas kuni 6 eksperti, teistel nõupidamistel ainult üks tõlk kummalgi. Nad mõlemad eelistasid rohkem otsest omavahelist kõnelust. Nõupidamiste kestel ei antud ajakirjanikele mingisugust informatsiooni.

KOMMÜNIKEE

Ühises kommünikees, mis avaldati Genfis enne sealt lahkumist, president Reagan ja Gorbatshov teatasid, et nemad diskuteerisid põhilisi küsimusi relvastuse vähendamise alal ja teisi rahvusvahelisi probleeme. Kõnelused olid selgesõnalised ja otsesed. Kõneldi otseselt üksteisele silma vaadates. Otsustati jälle kohata ja mitmeid küsimusi otsustati lasta ekspertidel selgitada. Kumbki pool ei lubanud kasutamisele võtta tulevases sõjas keemilisi relvi (sõjagaase).

Konkreetselt lepiti kokku:

— Kumbki pool ei taotle endale ülekaalu relvastuse alal;

— President Reagan ja Gorbatshov saavad uuesti kokku 1986.a. Ühendriiges ja 1987.a. N. Liidus;

— Koostööd suurendatakse kultuurilisel alal;

— Astutakse samme õhutranspordi kindlustamise alal, et midagi sellist enam ei juhtuks nagu Lõuna-Korea reisilennuki allatulistamine 2 aastat tagasi;

— Lepiti kokku selles, et USA avab oma konsulaadi Kiievis ja N. Liit New Yorgis.

ERINEVAD SEISUKOHAD

Täiendavates sõnavõttudes ühise kommünikee kohta president Reagan märkis, et kumbki pool ei ole saavutanud seda, mida ta lootis. Seisukohad on põhiliselt erinevad ja nende lahendamiseks ning kokkuleppe saavutamiseks on vajalised uued nõupidamised. Selgitamisel oli N. Liidu sõjaliste jõudude väljatoomise küsimus Afganistanist. President ootab, et N. Liidu valitsus esitab üksikasjalikuma kava.

Gorbatshovi kava tuumarelvade arvu vähendamiseks ei tulnud lähemale selgitamisele, sest Gorbatshovi eeltingimuseks oli, et president Reagan loobuks oma strateegilise kaitse kavast. President Reagan sellega ei nõustunud. Mittenõustumises ajaleht „Pravda" Moskvas ei süüdistanud president Reaganit, vaid sõjaminister Gaspar Weinbergerit, kes oli presidendile selgitanud, et Gorbatshovile ei tulle tolligi järele anda.

Tippude nõupidamisel diskuteeriti ka rahuliku koostöö probleeme, eriti kuidas tuumaenergiat suuremal hulgal kasutada suurendatud energia vajaduste rahuldamiseks rahvusvahelises ulatuses.

BRÜSSELIS JA PRAHAS

President Reagan lendas Genfist Brüsseli, kus ta andis NATO riikide juhtidele üksikasjalise ülevaate Genfis asetleidnud nõupidamise kohta. See näis rahuldavat NATO riikide juhte selles, et president Reagan ja Gorbatshov otsustasid pidada uusi läbirääkimisi järgmistel aastatel.

Gorbatshov sõitis Genfist Prahasse, kus ta informeeris Genfi nõupidamisest Varssavi Pakti riikide juhte.

Washingtonis Saadikutekoja demokraatide liider Tip O'Neill kritiseeris president Reaganit, et ta oli liiga kitsi järeleandmistel Gorbatshovi nõudmistele. See ei võimaldanud tippudel tulla tõsisemalt tuumarelvade vähendamise ja kontrollimise küsimuse juurde. Ta oli ähvardanud blokeerida administratsiooni püüdeid riigivõla suurendamiseks, kui valitsus hakkab seda nõudma, ja teiseks suruda läbi riigikaitse eelarve vähendamine, et 1990. aastaks jõuda tasakaalustatud eelarve juurde.

(Järg. lk. 3)

N. LIIDU VALE-INFORMATSIOON LÄÄNES

Kõneleb ARKADY SHEVCHENKO,
endine N. Liidu suursaadik
Royal York Hotellis, 4. dets. 1985
VASTUVÕTT 6.30 ö., ÕHTUSÖÖK 7.30 ö.
Piletid $60.00, saadaval EKN büroos – 465-2219.
ÜLEJÄÄK LÄHEB SÜÜDISTATUD ENDISTE SÕJAVÄELASTE KAITSEFONDI

Abelee
KUNSTINÄITUS
Eesti Maja näituse saalis
laupäeval, 30. novembril ja pühapäeval, 1. detsembril, 1985
kell 11.00 e.l. kuni kell 9.00 p.l.

Toronto Eesti Baptisti kogudus
883 Broadview Ave.
Pühap., 15. dets. kl. 4.00 p.l.
ADVENT-KONTSERT
T.E.B.K. Sega- ja noortekoor Charles Kipperi juhatusel
DESIREE MEDRI — viiul
JAANUS KÄRNER — kõne
KÕIK ON KUTSUTUD

CRISPIN ELSTED
Jaan Kaplinski ingliskeelse luuletuskogu bibliofiilse köite väljaandja Briti - Columbiast esitab luulet kogust:
„THE SEA IN US ALL, selected poems of Jaan Kaplinski".
Reedel 29. nov. kell 8.00 ö.
Medical Science Building, ruum nr. 3163,
1 King's College Circle
EESTI KIRJANDUSE SÕBRAD

EESTI BAPTISTI KIRIKUS, 883 Broadview Ave. Torontos
Laupäeval, 30. nov. s.a. algusega kell 1 p.l.
MITMESUGUSTE KÄSITÖÖDE, KÜPSETISTE J.M. MÜÜK
VAESLASTE JA VAESTE ABISTAMISEKS
Paraguays, Brasiilias ja Argentiinas vaeslaste kodudes, Aafrikas, Põhja-Kanadas ja mujal.
TÄNAME TEID LAHKE OSAVÕTU JA KAASABI EEST.

Timmas
UUED TÖÖD
THE REGION OF PEEL ART GALLERY
7 Wellington St. East, Brampton
Galerii ajad: teisip.–reedeni 10.00–4.30 p.l.,
laup.–pühap. 1.30–4.30 p.l. Viimane näituse päev pühap. 1. dets. 1985.

KONTSERT * BÜROO
Pühapäeval, 8. dets. kell 6 p.l.
Royal Conservatory of Music
ARMAS MAISTE
klaverikontsert
Kavas: Beethoveni „Pathétique", Lomba klaverisonaat No. 2 ja džäss-improvisatsioonid.
Pääsmed $8.00, $7.00 ja $6.00

JÕULUNÄITUS —
kunstnik Saarniidu töödest
7. ja 8. detsembril Toronto Eesti Maja väikeses saalis kella 10.00 — 20.00-ni

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951
„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. — 5 p.l. Alates okt. 15. teisip. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. — 1 p.l.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00.
Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Palju külvajaid mitmekultuuri põllul

CBC, föderaal- ja provintsiministrid taotlevad etniliste ringkondade poolehoidu

Oktoobrikuu oli Toronto etnokultuurilistele gruppidele mitmekultuurilisuse põllul õige rohke „külvajate" poolest.

Toimusid mitmed vastuvõtud, kuhu olid kutsutud etniliste ringkondade juhtivaid tegelasi ja etnilise meedia esindajaid. Föderaalvalitsuse mitmekultuuri-minister Otto Jelinek jagas toetusi, Ontario valitsuse portfellita minister kodakondsuse ja kultuuri alal Tony Ruprecht külastas ja kõneles Eesti Kunstide Koondis Torontos 30. juubelinäituse avaõhtul, jne.

OTTO JELINEK

Esmaspäeval, 7. okt. oli Kanada mitmekultuuri-minister Otto Jelinek vastu võtnud poliitiliste ringkondade ning etniliste organisatsioonide esindajaid. Sellest ilmus pikem ülevaade „Meie Elus" nr. 42. Kaks nädalat hiljem toimus Torontos Royal York hotellis vastuvõtt etnilisele meediale. Minister pidas lühikese sissejuhatava kõne, mille järel ta vastas kohaleesitatud küsimustele, kinnitades korduvalt oma sügavalt tunnetatud suhtumist mitmekultuurilisuse probleemidesse ning oma kõikidele rahvusgruppidele „avatud ukse" hoiakut. Ta lubas etnilistele ajalehtedele alates novembrist tasulisi kuulutusi. Väites end olevat vastutav ainult Kanada peaministrile, teatas ta ühtlasi, et Kanadas on esmakordselt tegev ka abiminister mitmekultuuri alal. Riiklike asutuste ja organisatsioonide positsioonide osas väitis minister, et esimese valitsusaasta jooksul on määramisi tehtud 12% ulatuses, võrreldes eelmise valitsuse 5-7 %-ga. „Kuid ka 12% pole kaugeltki küllaldane. Tõstan selle minoriteetide osas poole kõrgemaks. See on lubadus!" kinnitas minister Jelinek.

Õhtu üldine toon oli väga heasoovlik ja paljulubav.

Ministri emotsionaalne väide „Olles ise sunnitud põgenema kommunistlikult maalt (Tšehhoslovakkia), teadke teie, kes te olete siin raudeesriide tagant, et teil pole kunagi enne olnud sellist „eestvedajat" (spokesman) kui mina. Olen teie sõber!", kutsus esile tugeva poolehoiuavalduse ja aplausi etnilise pressi esindajailt, eriti muidugi nendelt, kes jagavad ministri poliitilist meelsust.

TONY RUPRECHT

Ontario valitsuse liige, portfellita minister kodakondsuse ja kultuuri alal, Tony Ruprecht, erilise vastutusega mitmekultuuri sektoris, on eesti ajalehtede lugejaskonnale oma aktiivse osavõtuga eesti rahvuspoliitilistest pürgimustest juba kauaaegne sõber ja teda on korduvalt tutvustatud meie ajakirjanduse veergudel.

Tony Ruprechti auks toimus pidulik vastuvõtt Toronto Boulevard Club'is 22. okt. Olulisim uudis on momendil vahest siiski omamoodi esmakordne ürituste sari. Nimelt on minister Ruprecht kavandanud kõnekoosolekute sarja. Ontarios, mis hõlmab 21 nädalat. Iga koosolek oleks umbes 3-tunnise kestvusega ning võimaldaks osavõtjaile esineda mitmekultuurilisusse puutuvais küsimusis nii suuliselt kui kirjalikult. Sealjuures on minister võtnud endale Ontario peaministri nõusolekul võimaluse kutsuda osalema teadaolevaid väljapaistvaid etnokultuurilisi isiksusi ka väljastpoolt ametlikke etniliste organisatsioonide juhtkondade koosseisu.

Tony Ruprecht jagab Ontario peaminister David Petersoni seisukohta, et selle asemel et valitsus suruks ühiskondadele peale oma mitmekultuuri-poliitikat, peaks etnilistele ühiskondadele ning nende esindajaile võimaldatama läbirääkimiste näol omade seisukohtade ja eesmärkide avaldamist.

CBC – „ÜHISKONNA PEEGEL"

Juba teist aastat korraldas CBC etniliste ringkondade ja nende esindajaile seminari eesmärgiga tutvustada CBC televisiooni ja raadio tegevust, probleeme, eesmärke ja eluavalduste peegeldusi ning samaaegselt ära kuulata ka „rahva häält".

Peale poole tosina CBC juhtiva isiksuse esinesid ettekannetega veel Multifax Communication Corp-i president ning teisi vastavate erialade asjatundjaid.

CBC järjest suurenev tähelepanu etnokultuurilistele ringkondadele on ilmne ja järjekordne tõend nii valitsusringkondade kui ka riiklike korporatsioonide arusaavamast hoiakust multikultuuriliste ringkondade osatähtsusest Kanada ühiskonnas.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Vastus H. Lestali kirjale

Ajalehelugejale on kindlasti kasuks, kui enam-vähem võhiklikule majandusala artiklile järgneb ühe asjatundja seletus, mis asi see pangandus õieti on.

Mõningaid H. Lestali oletusi on vaja õiendada.

H.L. soovitus — et ma oleks pidanud tõlkima terve artikli, mitte üksikuid lõikeid tooma — on täiesti vildak. Ma pole nimetatud ajakirjast, peale arvude, välja võtnud ühtegi sõna. Kui HL leidis samasusi, siis need on juhuslikud kokkusattumised.

Meie mõlemad lugesime sama ajakirja ja ma toon sellest veelgi mõningaid arve. Kanada tuhandet ettevõtet võrreldes viie Kanada pangaga leiame, et need on — 1984.a. profiidi osas 4. - 16. kohal, 1983.a. profiidi osas 2. - 9. kohal, 1984.a. sissetulekute osas 5. - 16. kohal, 1984.a. varade (assets) osas 1. - 5. kohal, s.o. päris tipus!

Kuigi lühiajaline aruanne, siiski on väga raske uskuda, et pangad on vaesed ja pilvelõhkujad seisavad püsti vaid võlgade najal!

Kui ettevõtte juhid teevad raskeid vigu või on kuritarvitusi, siis järgneb pankrot. Ent Kanada valitsus ruttas Commercial pangale otsekohe appi. Abi ei tulnud, kui talud ja sajad väikesed ettevõtted pankrotti läksid — need, millest me ei kuule ja milliseid pangad kunagi ei abista.

Ma püüdsin artiklis (Meie Elu, nr. 19(1985) näidata, et 'varanduste tasakaalustajad' on oskanud kapitalistliku majanduse juhtida sügavale ummikusse. Jõukamad riigid on paratamatuse ees — nad peavad laene kustutama, moratooriumid enam palju ei aita. Siin aitaks Lenini õpetus: samm tagasi, kaks edasi. Kui kommud selle taktikaga on pool maailma ära võitnud, siis võiks õppust võtta. Printsiibil pole ju vähimatki ühist sotsialismi ega kommunismiga.

H.L. kirja lõpuosas on vihje, nagu ma soovitaks pankade natsionaliseerimist. See pole muidugi tõsi. Pangandus on kapitalistliku korra üks kaubanduse haru, kuigi ebaproduktiivne, siiski aktivaator. Vabaturu ühiskonnas leiab seegi endale koha ja hinna. Kuid valitsused on andnud pankadele igasuguseid soodustusi, mida ükski teine ala, isegi niitte põllumajandus, pole saanud. See siin ongi H.L. poolt küsitu ! nn. „edasisuunamine" — pikaajaline abi pangandusele riigi kodanike arvel. Selle „tagasisuunamisest" ma kirjutasin. Tulgu pangad appi, kui riik on raskustes.

Ükski riik maailmas pole vaba. Vabadus on müüdud ühele imaginaarsele süsteemile — kõik riigid on rasketes võlgades. Peaaegu kõik Kolmanda maailma riigid on maksujõuetud, mis oma põhivõlga iialgi ei suuda või ei tahagi tasuda.

Miks pankade „samm tagasi" oleks naiivne?

Kas H. Lestalil on näidata realistlik ja parem pankade kriisi lahendus, või arvab ta, et kriisi polegi, või et see ei ilmu enne käesoleva sajandi lõppu?

Seesugune usk ja usaldus ilmnes Jaltas ja Potsdamis; usaldus laenas kommunismimaadele miljoneid; usaldus tõi kodanike säästusummad panka hoiule; usaldus arvab, et pankurid ja poliitikud on ausad ja oskavad hästi valitseda ja kodanike huve kaitsta; usaldus on hakanud nüüd suure suuga Gorbatshovi kiitma . . . seal on naiivsus!

Usk, et pankade kriis iseenesest laheneb, võistleb naiivse usuga, et kommunism/revolutsioon/terrorism iseenesest laheneb, jättes kapitalismi „ever-after" elama!

Sellepärast tasuks ehk vaadata lihtsat preventiivset ettepanekut, mis polegi minu leiutis.

H. RIGA

Genf ei saavutanud midagi

Naeratuste ja käepigistustega ei lahendata suuri küsimusi, kuigi need aitavad. Kuid suuri lahendusi ei saa lahendada ka väiksete lahendustega. Seda oli näha, kuigi mitte kuulda, president Reagani ja kompartei peasekretäri Gorbatšovi kohtumisel läinud nädalal Genfis. Sest kohtumine Genfis oli avalikkusele kinnine ja seega massimeedia pidi rahulduma tühja-tähja ja Nancy Reagani ning Raisa Gorbatšovi riietuste kirjeldamisega.

Peame kohe küsima, kas oli üldse mõtet sellisel kohtumisel? Mõte siiski oli, kuna kohtumine andis võimaluse kahel suurriigi juhil üksteisele pilku heita, viisakusi vahetada ja üksteisest arvamist kujundada. See oli riigipeade inimlik kohtumine, otseühendus, mis loob usaldust ja annab arusaamise, et otsekohe üksteise hävitamiseks ei lähe. Siit tuleneb järeldus, et mis Genfis otsustamata jäi, selle otsustamise üle on võimalik rääkida hilisemal kuupäeval delegatsioonide vahel sealsamas Genfis.

Mõlemad juhid saabusid Genfi täies teadmises, mida kumbki tahab. Ka see pidi selge olema, et kumbki ei loobu oma pakkumistest tuumarelvade vähendamise küsimuses. Gorbatšovi pakkumine oli tuumarelvade võrdne vähendamine mõlemal poolel. Kuid ainult tingimusel, et Reagan loodub oma atmosfääris projekteeritavast kaitsevööndist. Viimane ongi saanud Gorbatšovi kategooriliseks nõudmiseks, et tuumarelvade vähendamise küsimuses üldse edasi jätkata.

On selge, et üheksa tundi kohtumisi kahe riigipea vahel ei saanud anda muud, kui põhimõttelist arusaamist, kui sedagi. Jääb edaspidiseks selgitada, milliselt tuumarelvi vähendada. Neid on paljusid liike, mitmesugustes võimsustes, asetatud maal, merel ja õhus. Nende vahel võrdsust arvestada on hiigeltöö ja ulatus. Enne selle kõige juurde asumist on suurim tõke USA õhuruumi kaitsebarjääri küsimus. President Reagan ei ole sellest taganenud, sest ta leiab, et uus süsteem teeb tuumarelvad tarbetuks.

Näib, et kahes küsimuses ei olnud takistust: 1) kultuuriline vahetus kahe maa vahel ja 2) konsulaarvõrgu laiendamine vastastikusel alusel. On selge, et mõlemad küsimused on vähema tähtsusega kui tuumarelvade vähendamise küsimus. Neis küsimustes tekkis USA ja Nõukogude Liidu vahel tõkkeid pärast sissetungi Afganistani nõukogude vägede poolt ja see häirib USA-d ka praegu.

Mõlemad küsimused on siiski olulised. Olenevalt spetsifikatsioonidest võib kultuuriline läbikäimine kahe maa vahel avada ukse vaielusteks. Kultuuriline sissetung Nõukogude poolt USA-sse haarab läbikäimise sagedust, valikut, eesmärki ja alasid. Kreml ei saada läände kedagi ilma propagandalisete ülesannetega. Nõukogud pakuvad läänes kõike: tantsu, muusikat, kõnesid, õpilasi, õpetajaid ja ikka panevad sellele poliitilise tipu peale, kui mitte mujal, siis tagasi kodus, trükkides milliselt läänes pühitseti nõukogude saavutusi ja tähtpäevi. Tavalisele ameeriklasele ei tähenda see palju. Kuid USA rahvastikku kuuluvad ka miljonid allutatud maade inimesed ja neile on see propaganda vastuvõtmatu.

Kui kultuuriline vahetus haarab ka õppiva noorsoo vahetust, siis toob see vastuluurevõrgu otse ülikoolide ja tehniliste õppeasutuste sõjaliselt oluliste spetsifikatsioonide juurde ja annab nõukogude sõjatööstusele materjale, mida ilma selleta ainult spionaazhi abil saavutatakse.

Konsulaarvõrgu laiendamine tähendab umbes sama, sest Nõukogude diplomaatilised esindused peale otseste ülesannete tegelevad ka spionaazhiga. Iga uus konsulaat avab luureliseks tegevuseks ka laiema territooriumi. Mõlemad küsimused tohiksid päevakorrale tulla vaid siis, kui Nõukogude Liit näitab tegelikult, et ta on huvitatud ja valmis relvastuse tagasikäikudeks.

Genfi kokkusaamine oli vaid meeleoluliseks ürituseks osalistele endile, kuid eriti laiemale avalikkusele rahvusvahelises ulatuses seni, kuni Genfist hakkab kostuma konkreetseid tulemusi nii relvastuse vähendamise alal kui ka läbisaamises üksteisega.

V.

ASUTUSTE, KOMISJONIDE JA AGENTUURIDE ALALINE KOMITEE

Ontario

Ametisse määramise eeskirjade uurimine

Alates detsembrist 1985, alustab ülalnimetatud Ontario Parlamendi alaline komitee Leitnant-Kuberneri poolt isikute ametisse määramise eeskirjade uurimist. Tähendatud komitee püüab täpsustada parlamentaarsetele tavadele baseeruvaid meetodeid hõlmates kõiki ametisse määramisi Ontario valitsusele kuuluvatesse asutustesse/ komisjonidesse, agentuuridesse ja ettevõtetesse Leitnant-Kuberneri poolt.

Edasi kutsub käesolev komitee kõiki huvitatud isikuid, gruppe või organisatsioone üles avaldama komentaare selle küsimuse kohta. Kõik sellekohased kirjalikud avaldused palutakse esitada komitee kirjatoimetajale hiljemalt reedeks, 6. detsembriks 1985.a.

MICHAEL J. BREAUGH, M.P.P.
Chairman

A. SMIRLE FORSYTH
Clerk of the Committee

Room 104, Legislative Building
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1A2
416/963-1462

Aeg kohustab

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas uus koosseis on alustamas tööd. EKN hiljutisel üldkoosolekul võeti vastu ulatuslik töökava, mille kohta ühes sõnavõtus märgiti, et selles töökavas on näha senisest suuremat aktiivsust. Sellekohaselt võeti vastu ka senisest tunduvalt suurem eelarve.

Nii on loodud vajalikud eeldused algavaks tööks. Millega tuleks selles töös alustada?

Selleks annab meile juhtnööri praegune maailmapoliitiline olukord. Kahe suurvõimu, Ühendriikide ja Nõukogude Liidu vahel on juba pikemat aega käinud eelläbirääkimised suuremateks läbirääkimisteks, uute kokkulepete loomiseks, mis kindlustaks maailmale suurema stabiilsuse pikemaks ajaks. Olenemata värske tippkonverentsi vähestest tulemustest on mõlema suurvõimu sooviks uue püsivama mooduse leidmine vaba ja kommunistliku maailma vahekordades.

Sellel uute vahekordade otsimise ajajärgul kõneldakse ka mõne konkreetse küsimuse lahendamisest. Nii oli Genfi päevakorda võetud Afganistani okupatsioonile lahenduse leidmine. Ei ole aga üheski informatsioonis kuulda olnud, et Vene okupatsiooni Balti riikides oleks kuskil kavatsus olnud kõne alla võtta. Vastupidi, Washingtonis Balti rahvusgruppide informeerimistel Genfi läbirääkimistest öeldi selgelt, et eksperte Balti riikide küsimuses ei võetud Genfi läbirääkimistele kaasa.

See olukord kohustab Balti võitlusorganisatsioone ja poliitilisi esindajaid tegutsema. On vajadus koheselt algatada suuremaid aktsioone, et Balti riikide küsimus tuleb üles uut maailmapoliitilist olukorda kujundavatel foorumitel ja läbirääkimistel.

EKN tulevase tegevuskava vastuvõtmisel esitas EKN ex officio liige L. Kolk täienduseks juhatuse ettepanekuile julge lisaettepaneku — astutagu samme ja tehtagu algatusi, et Eesti (ja teised Balti riigid) võetakse vastu liikmeiks Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni (UN-i), nagu nad olid enne II Maailmasõda Rahvasteliidud liikmed. Balti riigid, Eesti, Läti ja Leedu, püsivad juriidiliselt edasi ja neid tunnustatakse de jure paljude riikide poolt. Loogiliselt on neil õigus kuuluda ka Liitunud Rahvaste Organisatsiooni (UN-i). Et neid sinna ei ole arvatud, selle eest on vastutavad UN-i loojad. Kui seda UN-i loomisel II maailmasõja lõpu joovastuses sõja võitjate poolt ei tehtud, siis nüüd on aeg viga parandada. Olukorrad on vahepeal põhjalikult muutunud. Endistest liitlastest on saanud poliitised vastased, endistest vastastest on saanud liitlased. Ja kui nüüd tulevikuks uusi vahekordi planeeritakse, siis on aeg ka UN-i uuesti ümberplaneerida ja UN-i loomisel väljajäetud Balti riikidele anda UN-is nende õigustatud esindus.

Ettepanek UN-ile selles suunas Balti riikide ja rahvaste esinduste poolt võib tunduda utoopilisena, aga selles on oma loogika. EKN üldkoosolek andis L. Kolki ettepaneku juhatusele kaalumiseks ja selgitamiseks ja sellekohaste edaspidiste sammude astumiseks. Käigus oleval maailmapoliitiliste läbirääkimiste ja planeerimiste ajajärgul on paras aeg Balti riikide küsimus maailmapoliitilisse fookusse tuua. Balti riikide diplomaatilised esindused koos Balti rahvusgruppide ülemaailmsete keskorganisatsioonidega peaks asuma sellekohastele eeltöödele. EKN üldkoosolekul vastuvõetud otsuse alusel saab EKN siin olla üheks algatajaks ja küsimuse liikuma panejaks. Seda tuleb ka teha ja vastu võetud otsus mitte ainult sooviavalduseks jätta.

Balti rahvaste keskorganisatsioonid ja Balti riikide esindused oma ettepanekuis loomulikult arvestavad raskus tega, mis esinevad Balti riikide küsimuse rahvusvaheliselt ülesvõtmisel. Oma õiguste eest võitlevate teiste rahvaste kogemused aga näitavad, et midagi siiski saavutatakse, kui oma õigusi resoluutselt ja järelejätmatult nõutakse. Nii on oma õiguste eest võitlevad palestiinlased, PLO, saavutanud omale UN-is teatud ametliku esinduse, kuigi neil ei ole ei valitsust ega territooriumi. Miks ei võiks Balti riikidel olla UN-is samasugused esindused?

On mõningaid tunnuseid, et riikide valitsused, kes Balti riikide küsimusse põhimõtteliselt suhtuvad heatahtlikult ja Balti riikide olemasolu de jure tunnustavad, tuneksid ennast mugavamalt, kui Balti riikide küsimust ei oleks. Meie kohus on aga tegutseda vastupidiselt ja nõuda oma õiguste rakendamist, et põhimõttelise tunnustamise asemel Balti riikide küsimusega tõsisemalt arvestataks ja see aktuaalselt päevakorda võetaks.

Uute maailmapoliitiliste vahekordade kujundamise ajal on õige aeg seda teha.

E.S.

Meeldiv üllatus sugulastele ja sõpradele on teie

JÕULUTERVITUS

ajaleht „Meie Elu" jõulunumbris. Võite kasutada oma illutratsioone või sõnastust või oma loodud poeeme. ❶ Tervitus-kuulutuse hind 1" kahel veerul $10,00.

Taani pidurdab immigratsiooni

Taani valitsus otsustas pidurdada senist liberaalset immigratsiooni, mille tagajärjel on elanikkond rassiliselt segunenud ja andnud põhjust hõõrumisteks erinevate gruppide vahel.

Tulevikus lubatakse ainult piiratud immigratsiooni nendest piirkondadest, kust immigrandid raskusteta võivad sulada taani rahvasse. Kitsendus hõlmab ka põgenikke, kes soovivad astüüli.

„Ehatare" ülesanne

Lugedes „M.E." #41 ilmunud Extensive Care Fund „Ehatares" rohkem abivajajate jaoks, paistis mulle eriti silma üks lause — „et oleks majanduslik tagatis sellest ajast üle aitamiseks, kus vananevad elanikud vajavad rohkem abi kui see on „Ehatare" ülesanne ja otstarve – et saaks palgata abijõude abivajajate toitmiseks, hoolitsemiseks, vannitamiseks jne., kuni omastel avaneb võimalus abivajaja „Nursing Home'i" või „Chronic Care Hospital'i" paigutamiseks."

Kui inimene tuleb ise või teda tuuakse „Ehatarre", siis on see üks suurematest murrangutest tema elus. Seda teab kindlasti igaüks, kes seal töötab. Kui ta pikapeale selle paigaga harjub ja selle viimaks omaks võtab, siis peab ta haigestumise korral sealt lahkuma, kuna „Ehatare" ülesanne, ja seda sõna on seal korratud kahel korral, ei ole enam tema eest hoolitsemine.

Kui „Ehatare" plaanitseti ja ehitati, siis oli see minu arvates paik, kus üks vanem eestlane võis rahulikult oma elupäevade lõpule vastu minna. Kas ei mõeldud sel ajal nii kaugele ette, et inimesed haigestuvad ja vajavad hoolt, mille andmine oleks võimalik koha peal.

Haigused on igaühe elus mida keegi ei soovi, veel vähem, kui oled vana ja vajad abi. Mis ütlesid „Ehatare" plaanitsemisel arstid, psühholoogid? Nemad kindlasti teavad kui halb — lihtsalt hirmus on olla haigena võõrast keelt kõnelejate keskel ja võõra ümbruse mõjust haigele. Toitmine, hoolitsemine, vannitamine peaks olema üks „Ehatare" põhilistest ülesannetest ja oleks pidanud olema selle otstarve selle plaanitsemisel.

„Ehatare" on ehitatud eestlaste ühise panusena — see on meie ühiskondlik ettevõte. Kuidas võib „Ehatare" selle ühiskonna kõige hädalisemat liiget nii kohelda!

JOHANNA TOOME
St. Bruno, Que.

Stephen Lewis'elt nõutakse inimõiguste küsimuse tõstatamist

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas saatis Kanada esindajale UN-is, Stephen Lewis'ele, kaks kirja. Esimene kiri saadeti oktoobrikuus enne N. Liidu välisministri Eduard Shevernadze külaskäiku UN-i. Nõuti, et Kanadal tuleb sama rangelt hukka mõista N. Liidu rezhiimi nagu ta on seda teinud L.-Aafrika suhtes. Stephen Lewis oma vastuses lubas igal võimalikul juhusel üles tõsta UN-is inimõiguste rikkumiste juhtumeid N. Liidus. Teine kiri saadeti käesoleva kuu alul. Kiideti Lewis't, et ta oli hukka mõistnud N. Liidu sissetungi Afganistani. Samas kirjas nõuti, et Lewis tõstataks UN-is Balti riikide küsimuse. Saadeti kaasa ka vastavad informatsioonimaterjalid. Surve avaldamine sellega seoses jätkub.

EKN kandidaadi Aleks Kängsepa algatusel on nõutud Canadian National Exhibition juhatuselt, et nad järgmisel suvel keelaks ära N. Liidu propagandaraamatute müügi näitusel. Möödunud suvel müüdi seal Tallinna tutvustavat raamatut, mis sisaldab jämedalt võltsitud informatsiooni Eesti ajaloo kohta. EKN oma esildises ütleb, et see on sama kui CNE lubaks mõnel müüa raamatuid, mis eitavad juutide hävitamist Teise maailmasõja ajal. Saadeti kaasa ka eksemplar A. Roosi raamatust „Estonia — A Nation Unconquered". CNE juhi abi, T.G. Robinson, teatas et ei ole tavaks lubada CNE-l müüa kontroversiaalseid poliitilisi raamatuid ja et asi tuleb uurimuse alla. Hr. Robinson soovitas, et tuleks nõuda Kanada tollilt, et nad keelaks ära selliste raamatute sissetoomise.

N. Liidu Ottawa saatkonna poolt välja antud propaganda-lehes „Soviet News & Views" on pühendatud terve lehekülg Eesti kohta. Jällegi on ära toodud valed andmed. Artikkel kirjeldab, kuidas Eesti astus vabatahtlikult N. Liidu perre ja et tal on õigus igal ajal välja astuda N. Liidust, et igal kodanikul on mõtte- ja sõnavabadus jne. Propagandalehte saadetakse üle Kanada laiali kord kuus. EKN nõuab Kanada valitsuselt selliste valede levitamise keelamist.

Meil tuleb koos . . .

(Algus esiküljel)

Kolmele tuhandele ajakirjanikule ja kaameramehele, kes olid tulnud Genfi, et jäädvustada ja raporteerida maailmale kahe mehe koosoleku üksikasju, jäi võimalus nautida Shveitsi looduse ilu, sest tippude koosolekud olid kinnised. Raporteerimiseks materjali neile andsid USA mustade delegatsioon ja juudid, kes Genfis demonstreerisid suure aktiivsusega.

MUSTAD JA JUUDID

Ameerika mustade delegatsioon, endise presidendi kandidaadi Jesse Jacksoni juhtimisel, sai kokku teisipäeval ühe nõupidamise vaheajal Gorbatshoviga ja andis sellele üle palvekirja koos miljoni allkirjaga, et lõpetada võidu ooks relvastuse suurendamise alal ja mitte piirata inimõiguste kasutamist N. Liidus.

Juutide poolt olid korraldatud mitmed demonstratsioonid selleks, et juute lubataks lahkuda N. Liidust suuremal arvul. See vihastas Gorbatshovi saatjaskonda kuuluvat Leonid Zamõtini, kes juute hakkas süüdisma selles, et nemad ise kohtlevad metsikult araablasi okupeeritud aladel ega võimalda kasutada neil inimõigusi omal maa-alal. Juudid avaldasid leheküljesuurusi kuulutusi Genfi lehtedes ja üks N. Liidust väljapääsenud juut pakkus ennast pandiks, et läheb tagasi Venemaale kui Gorbatshov lubab Anatoli Sharanskil lahkuda N. Liidust. Gorbatshov omalt poolt märkis, et juudid on üks N. Liidu rahvastest ja temal ei olla nendega mingisuguseid probleeme. Neid koheldakse nagu teisi N. Liidu rahvaid. Nende elu on seal sama hea kui teistel rahvastel.

Meie Elu

uutele tellijatele

3 KUUD 1/2 HINNAGA

$7.50

Hinnaalandus kehtiv kuni 31. dets. 1985

Kasutage tellimiskupongit!

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:
Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

.....

Kuupäev ....
(Allkiri)

VEKSA pakub abi Austraalia eestlaste bülletäänile

Nõukogude Liidu VEKSA ei saada Tallinnast ringreisidele mitte ainult laulu- ja tantsugruppe, vaid pakub nüüd abi ka lehetegijatele. Austraalias ilmuv informatsioonibülletään „Elagu!" avaldab oma oktoobrinumbris (nr. 12) Ülo Koit'i allkirjaga Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingu kirja, milles üteldakse:

„Saime ühelt tuttavalt Sydneyst mõned numbrid Teie kaastegevusel ilmunud lehest ELAGU!, mis olid üsna huvitavad lugeda. Neist paistab, et kohaliku Austraalia elu ja probleemide kõrval soovib toimetus jõudumööda pilku heita ka kodumaa elule ja asjadele. Meil oleks hea meel, kui selles osas saaksime lehe kokkupanijatele edaspidi kasulikud olla. Esialgu saadame Teile mõned uuemad kodumaal ilmunud raamatud lahkeks tutvumiseks ja kui soovite, siis kaastöölistele kinkimiseks. Kui Teil on mõni soov meilt edaspidi mõnda väljaannet või perioodikat saada, siis andke sellest teada."

ROYAL LEPAGE

Royal LePage Real Estate Services Ltd. Realtor

Müüa uhke 2 magamistoaga KONDOMIINIUM-KORTER Yonge ja Bloor'i lähedal. Põhja-Lääne vaade 15-al korral. $175.000.
Bathurst ja Dundas, KLUBI HOONED, 2 saaliga, 2 köögiga ja kontoriruumid. Koos parkimisega. $350.000.
HELISTADA
ANNE LEIUS ● 961-4444 kontoris ● 921-3245 kodus

„Meri ja rannad"

Tähistati August Mälgu 85.a. sünnipäeva

August Mälgu 85.a. sünnipäeva kontsertaktus toimus pühapäeva pärastlõunal, 24. nov. Eesti Liit Kanadas korraldusel Toronto Eesti Majas nime all: „Meri ja rannad."

Liidu esimees Vello Hubel kutsus oma avasõna ajal lava ette „Eestlased Kanadas II" toimetaja ja toimetuse kolleegiumi, et neid tänada suure töö eest, mis raamatu väljaandmisega seotud. Välja kutsuti Ajalookomisjoni esimees Ermi Soomet, toimetaja Valdu Lillakas ja kolleegiumi liikmed tähestikulises järjekorras: Peeter Kopvillem, Eino Kuris, Alfred Kurlents, Lilian Puust ja Karl Vaikla. Kaugemalt tulija oli Alfred Kurlents Montrealist. Liidu esimees ütles: „See on suur töö, mis mitme aasta jooksul on tehtud. Ajalookomisjon on Liidu allorganisatsioon ja sellena saadab ta juba teistkordselt välja teose nagu ristilapse, „Eestlased Kanadas" ja nüüd „Eestlased Kanadas II"." Samas tõi ta esile August Mälgu nii armastatud mere, mille kaldailt paljud pimedail öil tee vabadusse valisid ja mille kaldale merede taha jäid need, kes küll vabadust ihkasid, kuid pidi maha jääma.

PÜHENDUS

Arved Viirlaiu poolt Mälgule pühendatud luuletuse „Maa, meri ja meie" luges tundeküllaselt ette Lydia Vohu. Viirlaid oli luuletusse oskuslikult põiminud meile kõikidele tuttavad August Mälgu raamatute pealkirjad.

Irene Loosberg Asta Balstadti klaverisaatel laulis T. Kulla „Sügisõhtu" ja O. Merikanto „Meri". Südamlikult ja kaunilt lauldud palad teenisid kuulajaskonnalt suure aplausi.

Järgnevalt andis dr. Vello Salo lühiülevaate August Mälgu elust ja tööst. Ta märkis, et isegi äsja kodumaal ilmunud vastavas raamatus eesti kirjanike üle on August Mälk ära toodud ja talle on antud tervelt 24 lehekülge. Mälk on eesti kirjanduses niivõrd suure tähtsusega, et teda ei saadud maha salata. Mälgu ranna- ja mereainelisi raamatuid on trükitud ka mitmesse võõrkeelde, sest igal pool elavad randlased sama elu, peavad võitlust sama merega, nagu kalurid Eestimaal.

Siegfried Preem kandis tundeküllaselt ette katkendeid romaanist „Kivine pesa". Kunstiküpselt laulis Andres Raudsepp Asta Balstadti saatel G. Faure'i „Les Berceaux" (Hällid) ja H. Meri „Kalurite laulu", mis kõikidel veel kodumaal kontserdilavadelt meeles on. Nii Irene Loosbergil kui ka Andres Raudsepal onkaunikõlalised hääled, mida ikka ja jälle kuulda tahaks.

„TAEVA PALGE ALL"

Lydia Vohu lavastusel kandis Eesti Rahvusteater ette A. Särevi dramatiseeringust ühe vaatuse Mälgu romaanist „Taeva palge all". Osalisteks: Esko Luksepp, Linda Lõhmus, Aleks Liipere, Heino Halling, Linda Kukk ja Paul Kristal. Tegevus rannarahva elust, nende rõõmudest ja muredest.

Katkendi lõppedes kogunesid näitlejad lavale ja lavastajale Lydia Vohule anti kimp lilli tänutäheks.

Kontsertaktuse lõppsõnad ütles ELK abiesimees Heli Kopti, tänades August Mälku, kes meid, eestlasi, on ikka ja alati köitnud, ning soovis temale veel palju aastaid täis loomingulist tööd. Samas tänas ka kontsertaktusest osavõtjaid. Kirjanikule saadetakse koosviibijate allkirjadega tervitusleht. Fuajees võisid soovijad osta raamatut „Eestlased Kanadas II". Müügi eest hoolitsesid Ermi Soomet ja Eino Kuris.

Ee R.

Otsitakse külalisprofessorit eestiainelisele õppetoolile

Valitsuse toetusele puudub veel lõplik poliitiline heakskiit

Ajakirja „University Affairs" novembrikuu väljaandes on kuulutus eestiainelise külalisprofessori koha täitmiseks Toronto Ülikooli juurde. Samuti on kuulutus AABS-i uudiste väljaandes ja lisaks on informatsioon välja saadetud inimestele, kes on arvatavasti huvitatud sellest teatest, ütleb Eesti Õppetooli Sihtasutuse esimees arhitekt Elmar Tampõld ajalehtedele antud informatsioonis.

Avaldatud kuulutus on kokkulepitud moodus, et saada samm edasi õppetooli avamise poole, Kuna keskvalitsuse määrustik ei luba õppetooli väljakuulutamist enne toetuse määramist (meil aga puudub n.n. lõplik poliitiline heakskiitmine). Ka vaba töökoha väljakuulutamine oleks eeskirjadest ettejõudmine.

Mitmed varajasemad jutuajamised ja artiklid ajakirjanduses on ennustanud varajasemat eesti õppetooli avamist. Avaloengud peaksid nüüd juba seljataga olema. Asjale lähedalseisjatele aga ei tundugi see aeg tehtud tööhulga tõttu nii pikana, kuna oleme vahepeal üle elanud kolm ülikooli presidendivahetust, ühe valitsusevahetuse ja kolm ministrivahetust, räägimata komiteede ja nende liikmete vahetusi, kelledega meil on tarvis olnud töövahekordi luua.

Aegaviitvaid ja pikendavaid arutlusi on tekkinud kolmes osas. Keskvalitsuse soov, et meie uurimised piirduks peamiselt Kanada eesti rahvusgrupi ja mitte Eesti maa ja rahva ajaloo, kirjanduse jne. uurimisega.

Teiseks õppetooli administratiivne kuuluvus, selle tegevussuuna väljakujundamine ja täieliku akadeemilise vabaduse kindlustamine.

Kolmandaks ametliku kokkuleppe osas on olnud ülikooliga mitmeid „tekstivahetusi" peamiselt selleks, et vältida akadeemilist kontrolli majandusliku kokkuleppe üle. Ka keelekursuste kava (arvatavasti prof. V. Salo õppejõuna) on edasi nihkunud 1986.a. sügisele. Vajalik rahaline ülekanne keelekursuseks on sihtasutuse poolt tehtud. Külalisõppejõu kuulutus soovib vastust hiljemalt esimeseks veebruariks 1986, lootuses, et võimalik on kandidaate siia saada sügiseks.

Loodame, et järgmised uudised eesti õppetooli saamisloos Toronto Ülikooli juurde on midagi põhilist, nagu keskvalitsuse toetuse saabumine, või esimese professori nimetamine.

KINNISVARA HINDAMINE

ja kooli- ning omavalitsuslikud maksud 1986. a.

Kooli- ning omavalitsuslikud maksud määratakse Ontarios vastavate kohalike asutuste poolt.

Vastavad hindamisdokumendid lähetatakse omavalitsustele, et võimaldada viimastel maksumäärade (mill rates) hindamist ja maksuarvete (tax bills) väljakirjutamist.

Omavalitsuse poolt seatud maksumäärast ning kinnisvara hinnatud väärtusest oleneb teie maja või äri kinnisvaramaks (property tax).

AVATUD ISTUNGID

Avatud istungitel võite tutvuda kinnisvarade hindamise reeglitega.

Avatud istungitel on teil võimalik esitada ka järelepärimisi kinnisvara maksustamise küsimustes otse kohaliku piirkonna vastavatele ametnikele.

Hindajad selgitavad meeleldi kõiki hindamise aluseid ning neil on õigus teha korrektuure enne kadastrinimistute (Assessment Rolls) omavalitsustele toimetamist.

Kui teil pole võimalik avatud istungile ilmuda, astuge ühendusse kohaliku kadastriametiga (Assessment Office) alltähendatud aadressil või telefoninumbril.

KADASTRIAMETI TEADE

Kadastrimäärustiku paragraafi 63. alusel saadetakse maksuteated **ainult neile maaomanikele ning üürnikele kelle kinnisvarade hindamistulemused on leidnud muutmist ülaltähendatud määrustiku alusel.** Maksuteate (Assessment Notice) saamise puhul võite leida järgmist: 1) Teie koolimaksustuse määr sisaldab teie poolt esitatud nõudmisi, 2) Teie kinnisvara väärtus on muudetud, või 3) On tehtud muudatusi teie eelmise aasta maksuteates esinevas informatsioonis.

APELLEERIMISE KORD

Kui kadastrikomitee avalikul istungil jäävad teie poolt isiklikult esitatud vastulaused rahuldamata, on teil õigus apelleerida kadastrirevisjoni komisjonile (Assesment review Board). Kadastrirevisjoni komisjoni istungid on ebaformaalsed ning sealsetel ametnikel on õigus parandusi teha võrdluseks võttes samalaadseid kohalikke kinnisvarasid.

APELLATSIOONI TÄHTAEG

7. jaanuar 1986.a. on viimane apelleerimise tähtpäev.

Apellatsiooni korral saatke selleks vormistatud apellatsiooni formulaar (Notice of Appeal Form), või teie enda poolt selleks vormistatud kiri piirkonna kadastrirevisjoni komisjoni sekretärile (Regional Registrar of the Assessment Review Board) hiljemalt 7. jaanuariks 1986.a., märkides omandi aadressi, registrinumbri (Roll Number) ja apellatsiooni alused.

Asja lihtsamaks läbiviimiseks on kohalikes kadastriametites (Regional Assessment Office) ning omavalitsustes saadaval apellatsiooni formulaarid koos piirkonna kadastrirevisjoni komisjoni sekretäri aadressiga.

Revisjonikomisjoni istungid leiavad aset 5. ja 6. ning 9. ja 13. detsembril kella 8.30—20.00 ni.

FOR: CITY OF NORTH YORK
AT: Regional Assessment Office
55 Doncaster Avenue
Thornhill, Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503

FOR: CITY OF SCARBOROUGH and BOROUGH OF EAST YORK
AT: Regional Assessment Office
7 Overlea Boulevard
Toronto, Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240

FOR: CITY OF ETOBICOKE and CITY OF YORK
AT: Regional Assessment Office
4 Eva Road
Etobicoke, Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400

FOR: CITY OF TORONTO
AT: Regional Assessment Office
90 Eglinton Avenue East
Suite 300
Toronto, Ontario M4P 3A5
(416) 486-6300

Ministry of Revenue
Ontario

Translation By This Publication from Text Provided by the Ontario Ministry of Revenue

Venemaal tõusis viina hind

HELSINGI — Seoses aktsiooniga liigjoomise vastu N. Liidus tõsteti 27. augustil viina hinda, millest rahvale teatati eelmisel päeval tv-s.

Praegu maksab pooleliitriline pudel vodkat 6,20 rubla (u. 10 kanada dollarit). Hinnatõus oli umbes 30%. Pooleliitrilise õllepudeli hinnaks määrati 50 kopikat (u. 90 centi), tõus oli u. 10%.

Juunis vähendati vodka toodangut, kõvendati määrusi alkoholi serveerimise kohta jne.

Moskvas on 485 toiduainekauplusest võetud alkohoolsed joogid ja praegu on 8-miljonilises linnas vaid 97 kõrtsi.

649 tehast, mis senini on vodkat valmistanud, muudetakse limonaadi, veiniäädika ja majoneesi tootjateks. Moskva vahuveinivabrik töötab praegu vaid 25-protsendise võimega.

Vaatamata sellele avab Soome viinamonopol „Alko" jälle ekspordi Venemaale. Paariaastase pausi järele katsub „Alko" jälle uksed itta lahti teha, sest N. Liidu valuutaäridesse on saadetud prooviks 30 000 liitrit kooreliööri „Country Dream of Finland".

Koosolekud Ottawas jäid ära

Kavatsetud koosolekud Ikestatud Rahvusgrupi esindajate ja Kanada valitsuse vahel, mis pidid toimuma 20. ja 21. nov. Ottawas, jäid ära. Koosoleku te sihiks oli nõuda valitsuselt permanentse inimõiguste komitee loomist Kanada parlamendi juurde. Deschenes 'i komisjoni teadaanne aga, et komisjoni esindajad reisivad N. Liitu tõendmaterjalide korjamiseks, tekitas Ottawas suuremat ärevust ja leiti, et oleks otstarbekam läheneda Kanada valitsusele inimõiguste komitee loomise küsimuses mõne aja pärast. Kavas on neid koosolekuid pidada detsembri kuul.

VÄHE SÕIDETUD AUTO

(Cutlass) müüa Floridas — Kanada license.
Tel. 1-305-949-0364 ehk 483-8273 Torontos

Viimati müüs „Alko" suuremaid koguseid itta aastatel 1980-81, millal sinna viidi tollivabale turule umbes 1,4 miljonit liitrit erisuguseid vodkakokteile — oli ju tollal olümpiaasta.

Aiandusklubi loeng

Ontarios 10.000 sorti seeni

Neljapäeval 31. oktoobril alustas Toronto Eesti Aiandusklubi sisetegevust dr. Vello Sootsi loenguga „Ontario metsaseened".

Loengu avas klubi esimees M. Lepik. Ta leidis tarvilikuks tutvustada lektorit lähemalt;sest füüsikadoktori ja mükoloogi (seeneteadlase) vahel on vahet rohkem kui kõva väks. Õieti on loodusteadused dr. V. Sootsi huvialaks ja seeneteadus on üks neist. Torontos on seentest huvitatute klubi ja dr. V. Soots on seal üks kandvaid jõude, korraldades väljasõite, näitusi ja lahendades seente identifitseerimise probleeme.

Edasi mälestati leinaseisakuga lahkunud klubiliikmeid: Agr. Juhan Oinust, kes oli klubi asutajaliige, kaua-aegne esimees ja auliige, Jaan Hion'it — samuti klubi asutaja- ja juhatusliige, ja Paul Tammela't.

Rõõmsamaks uudiseks oli klubi sekretäri pr. J.Anton'i hiljutine tähtis sünnipäev, mispuhul M. Lepik andis üle kingituse — hibiskuse klubi poolt.

10.000 SEENESORTI

Järgnevalt oli sõna lektoril dr. V. Sootsil.

Lektor mainis,et Ontarios on umbes 10.000 seeneliiki, neist 2.000 rohkem tuntud. Viimastest valis ta välja tähtsamaid. Siinjuures peab mainima, et peagu iga seent, millest oli juttu, saatis suurepärane valguspilt.

Kui korjame seeni, peame neid täpselt tundma. See on tarvilik, sest on olemas surmavalt mürgiseid seeni. Nii on olulise tähtsusega tunda seeni nende õigete nimedega.

Seen elab maa all ja esineb seal n n. seeneniitide kujul (mütseel). See, mida näeme maa peal, on tegelikult seene viljakehad. Viljakehadel arenevad eosed ehk spoorid — need on seene paljunemise vahendid.

Seeni jaotatakse nende toitumise viisi järgi vastavalt: Saprofüütsed seened on need, mis elatuvad kõdunevast orgaanilisest ainest.

Parasiitsed seened — seal tungib seene mütseel taime rakkudesse ja imeb sealt toitaineid.

Sümbiotroofsed seened, kus seeneniidid ühinevad taimede juurtega ja vahetavad toitaineid. Paljud sümbiotroofsed seened ei saagi iseseisvalt elada. Ka puudel, milledel nad kasvavad, on tarvis nende olemasolu.

MÜRGISED

Seeni jaotatakse ka nende viljakehade järele. Tähtsamad on kübarseened. Kübarseentest on meile hästi tuntud kärbseseened (Amanita) — enamasti kõik mürgised seened. Neist surmavalt mürgine on valge kärbseseen (Amanita virosa). See on täiesti valge seen suure lontis rõngaga ja mugulja jalaga, mis kasvab välja omapärasest tupest.

Söögiseentest on paremad puravikud, pilvikud, kukeseened, mürklid, šampinjonid ja riisikad. Viimased sisaldavad piimataolist mahla ja on söödavad kupatatult. Ainult kuuseriisikaid mitte kupatada (piimamahl on oranž-punane). Šampinjone mitte segada valge kärbseseenega, mille eoslehekesed on alati valged ja jala alus paksenenud ning asub tupes. Noorelt söödavad on murumunad ja tindikud. Vöödilise tindiku puhul mitte alkoholi tarvitada, kuna see võib põhjustada mürgituse.

Seente määramisel on tähtis eospulbri värv. Eospulbri värv varieerub valgest mustani ja seda näeb, kui asetada seen mõneks tunniks valgele või mustale paberile.

Lektor üllatas osa koosolijaid, kui ta vaatles seeni kui väikesi kunstitöid looduses. Mõned neist seentest, mis olid ekraanil muidugi suured, on looduses ainult 2 - 3 mm läbimõõduga. Oleme ju harjunud seeni käsitlema ainult gastronoomilisest seisukohast ja nende ilu looduses hoopis kõrvale jätnud.

Järgmine klubi kokkutulek on 28. novembril, kus teemaks on haudade kaunistamine.

M.L.

Pedagoogid koosviibimisel. Vasakult — Hans Lupp, Valdek Lenk, Ly Krabi, Virve Geering, Leida Marley, Olga Kraav, Ludvig Luide, Mai Veskoja, Hella Leivat, Valeria Kimberg-Kotkas, Valentine Kivi, H. Reppo, pr. Meikar, Alice Kullango, Merike Martin, Silvi Verder, Ene Lüdig. Keskel — Eha Tarmet-Toomberg, Helgi Nippak, hr. Taev, Reet Lambur, Karl Vaikla, Helle Arro. Foto — O. Haamer

Pedagoogide koosviibimine

Igal sügisel, kui pärast suvist vaikust eestlaste seltskondlik elu jälle hakkab kulmineerima, toimub ka Eesti Õpetajate Ühing Kanadas korraldusel pedagoogide koosolek kohvilaua ja loenguga. Sel sügisel oli peakoosolek valimistega.

Koos oli kakskümmend kuus pedagoogi, enamus vanemast generatsioonist. Üks vanem õpetaja, kes kunagi ei ole üheltki koosviibimiselt puudunud ja on ühingu toetaja, lausus ühingu nimekirja silm itsedes: „Meil on ju Torontos kaheksakümmend üks liiget, kus nad kõik on?" . . . Jah, kus nad on?

PEAKOOSOLEK

Korraline peakoosolek koosviibimise algul. Koosoleku juhatajaks valiti Hans Lupp ja protokollijaks Hella Leivat. Tegevuse aruande ja tegevuskava esitas esimees Helgi Nippak. Mõlemad aruanded olid pea gu samad, s.t. ühing läheb edasi endist rada. Toimetab lehekülge „Meie Noored", levitab õpetajate „Büllettääni", korraldab eesti keele kursust ning toetab igati eesti keele õppimist ja eesti koolide tööd. Koosviibijad *ei* esitanud uusi sihte tegevuse suhtes. Kassaaruande ja eelarve esitas Helle Arro. Kõik ar uanded kinnitati ühel häälel.

Ka valimised sündisid üksmeelselt ja ühel häälel. Esimeheks — endine Helgi Nippak. Juhatusse: Hella Leivat, Valeria Kotkas-Kimbeg, Endla Komi, Merike Marten (uus) ja Silvia Verder. kandidaatideks jäid: Endla Kannel ja Juta Puhm.

Revisjonikomisjoni tulid: Helle Arro ja Edg. Marten. Kohalalgatatud küsimuste all võtsid sõna M. Veskoja ja Hella Leivat. H. Lupp lõpetas koosoleku. Järgnes Reet Lamburi loeng. Helgi Nippak tutvustas loengu pidajat, kes on North Yorgi koolides nõuandja eritasemete õpilaste suhtes. Akadeemiliselt omab Reet Lambur mitu ülikoolikraadi.

ÕPPIMISHÄIRED

Referent R. Lambur ütles, et tänapäeva muutuva kultuuri ja pingerikka õppetöö juures on meie koolides umbes 10% lapsi, kellel on õppimishäired. Mõnd õppimishäiret on kerge diagnoosida. Diagnoosi abil võib öelda, mis on põhjustanud häiret ja komitee määrab, kuidas lapsele abi anda. On häireid, mida on põhjustanud käitumine lapsega. See laps kakleb, lööb, vannub ning tema kombed ei ole meie kultuuris vastuvõetavad. Ka pärivus, perekondlikud põhjused ja halvad koolikogemused võivad mõjutada lapse arenemist. Kui tekivad probleemid lapse ja vanemate vahel, ning kestab pikemat aega, mõjutab see lapse õppimist koolis, teda on raske distsiplineerida, ta koolielu on negatiivne. Seda last aitab eriõpetaja eriklassis. Mõnikord saavad sellised lapsed spetsiaalravi, isegi psühhiaatrilist abi.

On lapsi,kellel on „õppimisvõimetus" (learning disability). See häire on silmapaistev õppimises ja seltskondlikus käitumises, mis esile kerkib mõtete edasiandmisel. Need lapsed on tavaliselt normaalse intelligentsiga, kuid nende saavutused ei näita seda. Tihti on sellised lapsed üliaktiivsed.

Sel juhul annab arst neile ravimeid, et laps suudab oma käitumist kontrollida, On lapsi, kes kannatavad koordineerimisprobleemi all. Samuti esineb lastel nägemis- ja kuulmisvead.

Lapsed, kellel on „õppimisvõimetus", on tihti õnnetud, nad kannatavad alaväärsustunde all. On teada, et kombinatsioon mitmest asjaolust võib põhjustada õppimisvõimetust. Ka varases lapsepõlves põetud haigused jätavad jäljed lapse vaimsesse arengusse.

Teismelistel noortel on eriti raske toime tulla probleemidega. Suur protsent jätab kooli pooleli ja satub vastuollu seadusega. On psühholoogilisi teste, mille varal kindlaks tehakse noore hingelist olukorda.

Reet Lamburi loeng oli hästi ette valmistatud ja huvitav. Küsimusi esitasid hr. Taev ja hr. Lupp.

KOLM JUUBILARI

Õp. Üh. juhatusliikmete poolt oli kaetud kohvilaud. Esimees Helgi Nippak teatas uudise:„Meie hulgas viibivad kolm juubilari." Valdek Lenk ja Hans Luppkõnelesid juubilar Ludvig Luidest, millele juubilar ise kõnega vastas. Õnnitleti veel Alice Kullangot ja Virve Geeringut. Kõigile kolmele annetati värske roosikimp. Lahkudes koosviibimiselt arvasid mitmed õpetajad, et oli värskendav ja huvitav koosviibimine.

H. LEIVAT

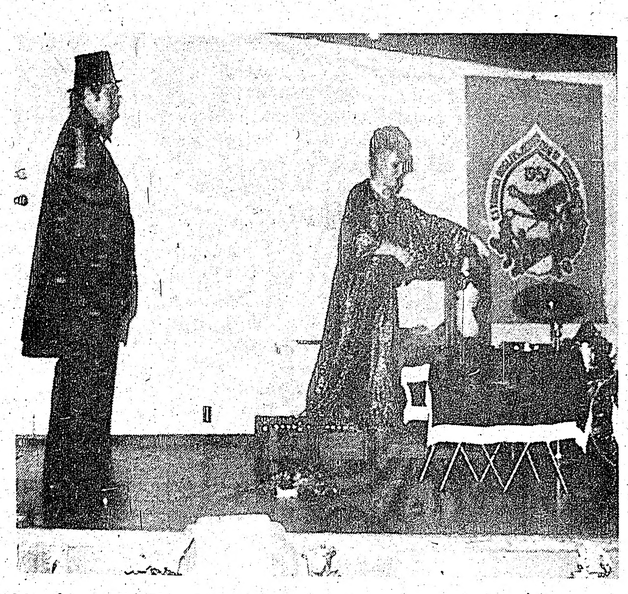

Mustkunstnik Eha Oidermaa oma abilise Tiit Põdra'ga esinemas Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi peol. Foto — H. Raigna

Õngitsejate ja jahimeeste pidu

Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi sügispidu toimus laupäeval 23. novembril ligi 200 peokülalisega Eesti Majas. Kuigi novembrikuul on vahelduva ilmastiku tõttu üsna riskantne pidu korraldada, oli kala- ja jahimeestel õnne, sest vahepealne mõnepäevaline vihm ja lumelörts olid lõppenud. Peakorraldajad olid ka selle „ilmaõnne" väärt. Klubi esimees ja juhatusliikmed olid peo korraldamisega hoolsalt tegevuses ega demonstreerinud ühelgi viisil oma tähtsust. Klubi esimees Helmuth Riko avas peo lühikese tervitusega külalistele.

Eeskava oli vahelduv. Eha Oidermaa oma kaaslase Tiit Põdra'ga, näitasid, kuidas mustakunstnikud oma trikke teevad. Esinemine oli uudne ja see võeti peokülaliste poolt vastu suurte aplausidega. Ka peokülalised said ise „kava" teha sellega, et neile anti võimalus kaheksa kala kogukaalu ennustada, mida korraldas klubiliige Heldur Saarna. Haug oli nendest suurim ja teised järjekorras väiksemad. Täpsemateks arvestajateks osutusid Edvard Kirss ja Albert Lukk, kes kalad ka auhinnaks said. Rooneeme pagariäri oli annetanud suure tordi ja selle õnnelikuks võitjaks osutus Ülo Isberg.

Kolm suurt laudkonda oli noori; enamuses kõik meie tublid sportlased, kes tantsisid vanadega koos samu tantse, mis vanadki. Muusikat tegi meie tuntud tantsumuusikamees Raamat oma kaaslastega.

HARALD RAIGNA

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused; kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Müügil otse mesiniku käest:
pastöriseerimata mesi ja mesilaste korjatud õietolm.
Helistage Torontos 534-0563,
30 Dewson St., Toronto, Ont.
M6H 1G5

Mõni rida St. Catharines'i Eesti Seltsi ajaloost

St. Catharines'i Eesti Selts asutati kaunis vara — 1948. Esimeseks esimeheks oli H. Moldre ja järgmiseks J. Tohver; pärast seda on esimehi olnud veel 6.

Nood olid huvitavad ajad. Kõrgseisul oli eestlasi umbes 450; neist oli alaealisi ca 150, täiskasvanuist kuulusid enamik Eesti Seltsi.

Ka oli siin vanaeestlasi 14 perekonda, kes olid tulnud siia 1928.a. paiku. Enamus neist ühines ES-ga; võtsid kõigest osa, olid alati abivalmis ja, kel võimalik, võtsid kaasmaalasi tööle. Igati omad inimesed.

Jäi üle aga 3 vanaeestlast, kellest oli alati juttu. Juhan Kuhi oli agar seltskonnategelane, tal oli 2 maja, mis üüriti uustulnukaile, ühines ES organiseerimise ja seltsi tööga. Tuntud ja tegev, valiti ta ka ES juhatusse.Siis aga algasid tülid.

◍

Hr. Kuhi sõnavõtud olid alati vastu ES tegevusele või siis kellegi halvustamiseks. Oldi segaduses, kas süüdi oli mehe iseloom või oli seal midagi enamat mängus. Vasturünnak ei lasknud end kaua oodata.

Ühel koosolekul, kui ta propagandajutt oli täie hooga käimas, hakkasid kuulajad vahemärkusi tegema. Üks neist hüüdis, et „mis sa räägid, ise käisid punase lipuga rongkäigu ees!"

Lahing oli äge ja vihane. Koosoleku juhataja vastused olid tavaliselt korrektsed, aga vahemärkused ja sõnavõtud hävitavad.

◍

Üks huvitav vanaeestlane ES peres oli hr. Atteman; palju reisinud ja hea kõnemees. Ei teinud mingit saladust, et oli olnud Punaarmees politruk ja kandnud nahkmantlit. Nagu ta ise mainis, „lihtsalt ei sobinud mulle" ja tuli meie poolele üle.

Kui Kuhi koosolekul hoogu sattus, siis Atteman tavatses ütelda, et „ajab tüüpilist kommunisti juttu".

◍

Üks hr. Liblik oli juba väga ammu Kanadasse tulnud, emigreeris siit paari teise eestlasega Leningradi, kuid tuli ise varsti tagasi. Ta ei otsinud kontakte kaasmaalastega, ega astunud ka ES liikmeks.

Kui ta suri, siis järgmisel ES peakoosolekul hr. Kuhi pani ette tema mälestamiseks ja austamiseks püsti seista. Tooko rdne esimees J. Tohver aga vastas: „Liblik ei ole kunagi sellesse kogusse kuulunud, kuigi tal selleks kõik võimalused olid, ja meil pole mingit põhjust teda mälestada."

◍

Siin elas veel üks vanaeestlane, Markie. Tema naisevend oli Vabadussõjas punaste poolel. Kord saadetud see teiste punaste tegelastega mingi kokkuleppe alusel läbi rinde omaste juurde. Eesti sõdurid olevat aga ilma käsuta tule avanud ja osa neist tapnud, kaasa arvatud Markie naisevenna. Seda ei andnud hr. ja pr. Markie Eesti riigile eluski andeks.

Siin laenutasid nad raha, intressidega, kui midagi ehitada sooviti. Tookordse võitluse ridades lõi kaasa üks tubli kaasmaalane, E. Lillenurm. Võitles viimases sõjas Eesti Diviisis ohvitserina. Kui ta endale maja hakkas ehitama, küsis ta Markielt laenu, kes seda ka lubas. Üks paras vemmal aga oli õhtul Markiele Lillenurme elust informatsiooni andnud, – ja kui see järgmisel päeval sõbraga raha järele läks, sai ta vastuseks külma „ei". Sõbrad jäid siiski hease tujju, et „peaaegu" oleks õnnestunud.

◍

Tookord oli korralisi ja erakorralisi koosolekuid palju. Palju oli ka soove ja ettevõtteid. Kord taheti ehitada seltsimaja, kord kirikut; kord teha teatrit, kord kontserte ja kunstinäitusi — lõpmatuseni. Nood arvukad koosolekud olid kuulajaskonna propaganda jaoks. Ja informeeritud kuulajaskonna vastulöögid olid valusad.

Tuleb meelde juhus, kui oli arutusel teha ühine Seedrioru nelja linna osavõtul. Küll siis Kuhi kulutas palju sõnu. Ta tegi ettepaneku ehitada endile siia seltsimaja, mis juba varem oli otsustatud kui ebapraktiline. Tema treenitud kõne viis nii mõnegi ES liikme segadusse ja seltsimaja jaoks pidi kahjuks mitu koosolekut kulutama. Veel nüüdki üks või teine tuletab naeratuse saatel meelde, mida üks või teine tookord ütles.

Vastupanuga pandi Kuhi vaikima, kuid egas sellega ta misjon veel lõppenud. Hakkasid liikuma kirjad eesti organisatsioonidele. Segadus jälle — küsi, klaari ja õienda.

●

Ajad on läinud, Kuhi on Manalasse varisenud, kui palju teisigi. Eesti Seltsi elu on jäänud vaiksemaks, liikmeté arv väiksemaks. Juurdekasv on läinud parematele rohumaadele mujal. Siiajäänud ja juurdetulnud pensionärid ei ole täitnud ridu. Küll nüüdki on seltsi elus vahel mõnevõrra tormi ja tuult. Mis motiividel see on esile kerkinud, ei ole veel üldusel teada.

V.T.

Toronto eesti organisatsioonide ürituste kalender

1. jaanuar 1986 — 30. juuni 1987

1986

Jaanuar: Neljap., 16. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Pühap., 19. — Harjumaa Koondise koosviibimine. Laup., 25. — T.E. Võitlejate Ühingu aastapäeva pidu. Pühap., 26. — Taliharja pidu. Neljap., 30. — T.E. Aiandusklubi loeng.

Veebruar: Laup., 1. — Saarlaste Ühingu küünlapäeva pidu. Laup., 8. — T.E.R.R. „Kungla" suuresinemine. Laup., 15. — T.E. Meeskoori Vabariigi aastapäeva koosviibimine. Neljap., 20. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Reede, 21. — EKN väliskülaliste vastuvõtt. Laup., 22. — Lasteaia Vabariigi aastapäeva tähistamine. Pühap., 23. — T.E.S. Vabariigi aastapäeva aktus. Neljap., 27. — T.E. Aiandusklubi loeng.

Märts: Pühap., 9. — T.E. Meeskoori aastakontsert. Laup., 15. — T.E. Segakoori lõbus laupäevaõhtu. Neljap., 20. — T.E. Aiandusklubi loeng. T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Laup., 22. — Estonia koori kontsert. Kolmap., 26. — Eesti Panga peakoosolek.

Aprill: Pühap., 6. — T.E. Seltsi Kevadpopurrii. Laup., 12. — Eesti Rahvusteater. Pühap., 13. — Lasteaia moenäitus. Invaliide Toetava Naisringi loterii. Neljap., 17. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Laup., 19. — Maakondade koondise pidu. Pühap., 20. — Jüripäeva paraad. Neljap., 24. — T.E. Aiandusklubi loeng. Pühap., 27. — T.E. Pensionäride Klubi loterii. T.E. Segakoori kontsert.

Mai: Laup., 10. — Lasteaia emadepäev ja lõpupidu. T.E.R.R. „Kungla" Maiball. Pühap., 11. — T.E.S. Täienduskooli emadepäev. Neljap., 15. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Neljap., 29. — T.E. Pensionäride Klubi peakoosolek.

Juuni: Laup., 21. — Hiidlaste Seltsi jaanipäev. Esmasp., 23. — Maakondade Võidupüha tähistamine.

August: Laup., 23. — Saarlaste Ühingu väljasõit.

September: Laup., 13. — Lasteaed algab. Neljap., 18. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine.

Oktoober: Pühap., 5. — T.E. Meeskoori perekonnaõhtu. Neljap., 16. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Laup., 18. — T.E. Segakoori 35. aastapäeva tähistamine. Neljap., 23. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 25. — T.E. Skaudisõprade Seltsi pidu.

November: Laup., 1. — Lasteaia Mardipäev. Pühap., 2. — Invaliide Toetava Naisringi moenäitus. Laup., 8. — Hiidlaste Seltsi mardipidu. Laup., 15. — T.E. Seltsi aastapäeva pidu. Pühap., 16. — Etnograafilise Ringi pärastlõuna. Neljap., 20. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Laup., 22. — T.E. Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi sügispidu. Pühap., 23. — T.E. Meeskoori isamaaline kontsert. Neljap., 27. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 29. — Eesti Vabadussõja alguse aastapäeva tähistamine. Pühap., 30. — T.E. Pensionäride Klubi jõululaat.

Detsember: Laup., 13. — Lasteaia jõulupuu. Neljap., 18. — T.E. Pensionäride Klubi jõulukoosviibimine. Reede, 19. — T.E. Meeskoori ja „Estonia" orkestri jõulupuu. Laup., 20. — T.E. Segakoori jõulupuu. Kolmap., 31. — A/S Eesti Maja *uueaasta vastuvõtu* ball. T.E. Meeskoori uueaasta vastuvõtu ball.

1987

Jaanuar: Neljap., 22. — T.E. Aiandusklubi loeng. Laup., 24. — T.E. Võitlejate Ühingu aastapäeva pidu. Pühap., 25. — Taliharja pidu.

Veebruar: Laup., 7. — Saarlaste Ühingu pidu. Laup., 14. — T.E. Meeskoori Vabariigi aastapäeva tähistamise koosviibimine. Neljap., 19. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Reede, 20. — EKN väliskülaliste vastuvõtt. Laup., 21. — Lasteaia Vabariigi aastapäeva aktus. Pühap., 22. — T.E. Seltsi Vabariigi aastapäeva aktus. Neljap., 26. — T.E. Aiandusklubi loeng.

Märts: Laup., 14. — T.E. Segakoori lõbus laupäevaõhtu. Pühap., 15. — Võrulaste Koondise kokkutulek. Neljap., 26. — T.E. Aiandusklubi loeng. Pühap., 29. — T.E. Meeskoori aastakontsert.

Aprill: Pühap., 5. — T.E. Seltsi Kevadpopurrii. Neljap., 9. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Laup., 11. — Lasteaia moenäituse peaproov. Pühap., 12. — Lasteaia moenäitus. Invaliide Toetava Naisringi loterii. Pühap., 26. — T.E. Segakoori juubelikontsert. Jüripäeva paraad. Neljap., 30. — T.E. Aiandusklubi loeng.

Mai: Pühap., 3. — T.E. Pensionäride Klubi loterii. Laup., 9. — Lasteaia lõpupidu. T.E.R.R. „Kungla" Maiball. Pühap., 10. — T.E.S. Täienduskooli emadepäev. Neljap., 21. — T.E. Pensionäride Klubi peakoosolek.

Juuni: Neljap., 4. — T.E. Pensionäride Klubi koosviibimine. Laup., 20. — Hiidlaste Seltsi jaanituli. Teisip., 23. — Maakondade koondise Võidupüha tähistamine.

Ürituste kuupäevade muutmise või tühistamise puhul palume teatada ürituskalendri pidajale: O. Piil, tel. 466-6237.

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

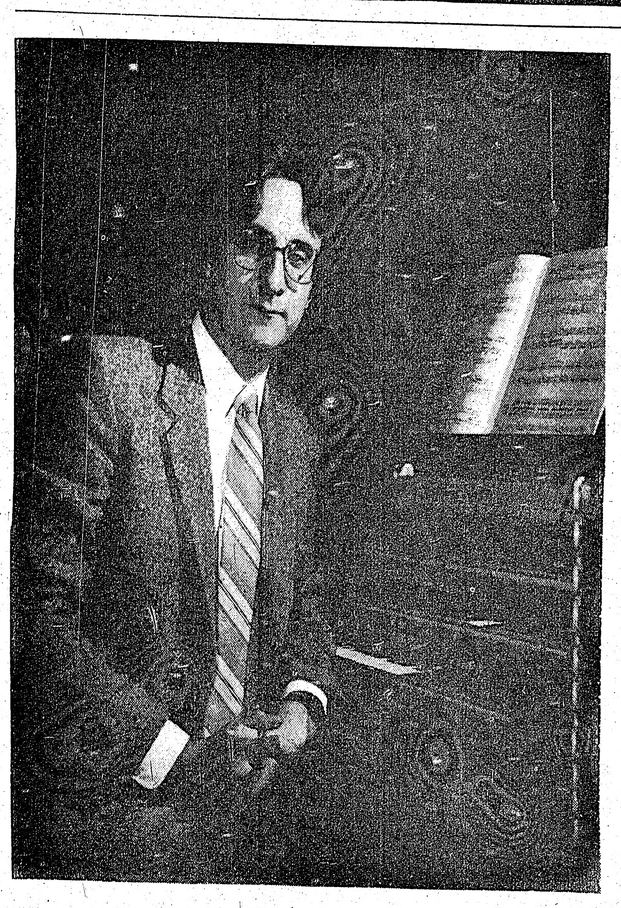

Norman Reintamm tõusev täht Hamiltoni muusikaelus

Hamiltoni ajalehed on viimasel ajal kiitvalt hinnanud Norman Reintamme muusikaannet ja tema tööd muusika edendamisel Hamiltonis. N. Reintamm andis nimelt 2. oktoobril orelikontserdi, mida „The Hamilton Spectator'i" muusikakariitik, Antony Hammond, väga kiitvalt arvustas. (3. okt.)

Kontserdi haripunktis oli Franz Liszti „Ad nos, ad salutarem undam", mis koosneb kolmest erinevast osast: fantaasia, adaadžo ja fuuga. Tööd peetakse üheks nõudvaimaks organistile ja Reintamm „täielikult kontrollis selle tehnilisi ja tõlgenduslikke keerulisusi, kuid oli tundeile vaba ja vastuvõtlik". Ka teiste tööde suhtes oli kriitik peagu ülistav.

N. Reintamm on Hamiltoni lehtede ja muusikaringkondade tähelepanu juba varemgi äratanud. Ta on St. Paul's Presbyterian kiriku muusikadirektor ja organist, kuid propageerib innukalt kõikjal, et kirikut mitmekülgsete muusikaprogrammidega n.ö. „avalikuks" teha ja muusikat rahva hulka viia. Kuna ta hariduslik ja muusikaline tagapõhi on erakordselt silmapaistev, siis leiavad ta ideed ja plaanid Hamiltonis elavat vastukaja.

Norman Reintamm alustas klaveriõpinguid 4-aastasena ja 6-selt andis oma esimese „kontserdi". Järgnevail aastail hakkas ta üha sagedamini auhindu ja õppetoetusi saama. Siis tuli Kuninglik Konservatoorium, Toronto Ülikool (magistri- ja doktorikraadiga) ning „pärastdoktorlik" õping Londonis (Royal College of Music), mille lõpetas orkestrijuhtimise ja orelil esinemise alal.

Mõlemal alal on ta võitnud ehk saavutanud palju auhindu, millede hulgas võiks mainida ka Els-Kaljot Vaarmani auhinda Rootsis; teised on Inglismaalt ja Kanadast. Ta orkestrijuhti võimeist räägib juba tõik, et ta on külalisena juhtinud selliseid tuntuid orkestreid, kui Londoni maailmakuulus Sadler Wells balletiorkestrit, Praha Raadio sümfooniaorkestrit ja kodulinna Hamiltoni filharmooniaorkestrit. On ka esinenud eestlastele. Talvel seisab ees reis Poolasse ja Inglismaale.

N. Reintamm aga ei taha, et orelimuusika ainult kirikuga või et klassikaline muusika ainult asjatundjatega piirduks. Liiga tõsise klassikalise muusika ja rock-and-rolli vahel olevat suur ja avar muusikamaailm. „Muusika on turustatav tarve ja on mõeldud rahvale nautimiseks," ütleb ta. Ta arvab, et Hamilton on kunstiliselt küps, all-linnas on võimalused olemas ja „turg" on ootamas. Vaja on ainult ideid rakendada.

Selleks on ta esialgselt kokku pannud 1985/1986 kontsertsarja, mis koosneb oreli-, klaveri- ja sümfooniakontserdist ning laulukoorist. Hiljem loodab ta ka teatri sellesse „kultuuri noorendamisprotsessi" sisse lülitada ja programmide ja publiku vahel kahesuunalise liikluse käima panna. Seni on Hamiltoni meedia ja muusikaringkonnad soojalt ta ideid toetanud.

Vilp

Tagasivaateline Abel Lee näitus

Abel Lee, kellelt hiljuti ilmus kolmas graafiline mapp „Faces and figurals", on aega leidnud ka kunstinäituse kokkuseadmiseks. See toimub 30. nov. ja 1. dets. Eesti Maja näitusesaalis.

Küsimusele, mida saame näitusel näha, vastab A. Lee, et väljapanek on suurelt osalt tagasivaateline, alates aastast 1968,- nii siis näited 18 aasta loominguperioodist.

„Minu töötamise meetod ongi pikaajaline, vahel tuleva d ideed rutates üksteise peale, katsun nad kõik visandlikult kirja panna, et neid siis hiljem aastate jooksul lõpetada. Mõned asjad olen ka mitmekordselt signeerinud.

Olles üle elanud mitmed ideede ja laadide impul sid, alates Rootsis loodusemaalimisega ja figuraalkompositsioonidega, jätkasin värvidega ilutsemises „kalliskivide" ja „liblikate', perioodil. Sellel järgnesid „liikumised", mis oli suur grupp monokroomseid vitriograafe. Järgmisena jõudsin reaalset vormi ning detaili rõhutava laadini, sürrealistlikes ja fantastilistes kompositsioonides.

Ebareaalne, fantastiline, mõistatuslik on minule alati atraktiivne olnud, need suunad on esitatud ka sellel näitusel.

Olen teinud ka suure hulga väikeseformaadilisi asju, Need on reageerimised värvidele ja vormidele meie ümber, poeetilised ilutsemised, kutsun neid visuaalseteks poeemideks. Nende väiksema formaadi tõttu jõuan neid lühema ajaga lõpetada.

Viimaste aastate tegevusest on näitusel realistlikud ja detailsed joonistused ilusalt Kawagama järvelt Muskokas. Tänavu alustatud suuremad maalid saan tõenäoliselt valmis alles aasta või paari pärast, sest vajan ajalist distantsi, et teost korralikult lõpetada. Iga teos peab minu filosoofia järele omama eri tähenduse, elama oma isikupärast elu, igaüks erinev teisest. Enese kordamine on minule vastuvõtmatu, see võib muutuda sisutuks produktsiooniks.

Tulevikukavas on näitus kevadel Rootsis, suure hulga ex libriste lõpetamine ning uue graafilise mapi kavandamine äsja ilmunud (III) graafiline mapp saab samuti olema näitusel."

100 aastat Theodor Altermann'i sünnist

Theodor Altermann sündis 24. novembril 1885. a. (vana kal, järele 12. novembril). Ta oli „Estonia" teatri näitleja ja eesti lavakunsti pioneere.

Raamatust, P. Pinna „Mälestused I", Paul Pinna ütleb lk. 7„. . .tutvusin ka Th. Altermann'iga, kellega saime kohe suurteks sõpradeks. Olime ühes klassis."

Th. Altermann siirdus Saksamaale, kus ta asus Esseni teatri juurde 1912-13.a. hooajaks kindla palga peale.

Lk. 115: Väga õigesti langetas H. Raudsepp tema kohta lause: „Eesti teatri ajaloos, neist, kes meist on lahkunud, on tema suurimaid kujusid."

Aadu Lüüs kirjutas oma raamatus, „Talutarest Tartusse": „. . .nägin esimest korda Th. Altermanni, kes väga hea ja soliidse mulje jättis. Altermanni kuulasin ja imetlesin ma pärast Tallinnas, „Estonia"s nii mitu ja mitu korda.

Nägin Altermanni „Estonia" avamisel Hamleti mängimas. See andekas näitleja suri kahjuks liiga noorelt, juba 1915. a. tiisikusse.

Pärast tema surma avaldati mõtet et temale tuleb mälestusmärk püstida ja mis ka hiljem teoks sai, koos K. Jungholz'iga.

TH. ALTERMANN

Osvald Timmase „Veerkivi Oja" käimasolevalt erinäituselt Bramptonis.

Dr. Felix Oinas Vancouveris

Kalevipoeg ja Kalevala

Eesti-Soome ühiskava kultuuriõhtul

Eesti Kultuuri Ühing Kanadas EKÜK) külalislektorina viibis Vancouveris prof. dr. Felix J. Oinas Indiana ülikoolist mitmekülgse kavaga.

10. oktoobril alustas prof. Oinas Simon Fraseri ülikoolis eesti õppeprogrammi raames 2 inglis keelse loenguga. „Kalevala" 150. aastapäeva tähistamiseks oli esimene nendest tituleeritud „Kalevala as a Shamanistic Epic". Selles ettekandes ta analüüsis pikemalt „Kalevala" šamanistlikust seisukohast. Siin esinev šamaan oli see, kelle keha sattus transsi ja kelle hing lahkus ajutiselt kehast oma ülesande täitmisel (Leminkäinen, hiljem Väinämöinen). Sellega ei tule siinesinevat šamaani segada teiste primitiivrahvaste nõidadega.

Lektor vaatles šamanistlike omaduste esinemist ka teiste soome-ugri keeli kõnelevate hõimude juures, kes kunagi elunesid Läänemere ja Uurali vahelisel maa-alal ning Siberis paiknevaid kaugemaid keelelisi hõimlasi on umbes 700 000.

Oma teises loengus „Estonian Folkreligion" vaatles lektor ligemalt eesti muistset rahvausundit ja suhtumist loodusesse. Prof. Oinas peatus pikemalt metsa- ja koduhaldjate, Uku, Taara ja Peko juures. Samuti käsitas ta ohverdamist, hingede aega ja mitmesuguseid pidustusi.

Kuigi mõlemad loengud olid avalikud, takistas samal päeval Vancouverit tabanud paduvihmpaljude osavõttu. Seevastu järgmine ettekanne 11. oktoobril Meie Kodus oli kokku toonud ligi sada inimest. Õhtu kujunes eesti-soome ühisprogrammiks. Avaaktiks ütles EKÜK asepresident Lembit Pütsep sissejuhatavad sõnad, mille järel esines Vancouveri Eesti Seltsi laulukoor Thomas Kirves'e juhatusel 3 lauluga. See noor koor on saavutanud hääleliselt ja ettekandelt kõrge ja nauditava taseme.

Järgnes EKÜK presidendi Juta Kitchingu esitlev kõne referendi tutvustamiseks. Ilmnes, et meil on prof. Oinas'es tegemist staažiga teadlasega, kes on olnud Fulbright'i ja 2 korda Guggenheim'i stipendiaat, kirjutanud üle 100 artikli ja 20 raamatu.

KALEVIPOEG JA KALEVALA

Siis astus ette lektor ise, kõneledes teemal „Eesti ja soome eeposed: Kalevipoeg ja Kalevala". Referent leiab põhilise erinevuse nende kahe vahel. „Kalevala" on loonud mehed, peamiselt Karjala aladelt ja on seetõttu eepiline, võitluste ja kosjade lugu. „Kalevala" on kõige rahvalikum eepos 30 erilauluga mosaiiktehnikas üles ehitatud, nii et 95% on puhas rahvaluule, millele lisatud 5% Elias Lönnroti loomingut.

Edela-Soome rahvaluules leiduv „Kalevan poika" on arvatavasti sinna liikunud Eestist. Seevastu kandus see Soomest viikingite ajal karjalaste, ingerlaste ja eestlaste kaudu Venesse, kus kangelaslauludes ehk bõliinades esinevad Kolovan, Ivan Kolovanov ja Kolovanovitch on tugevamad vene rahvuskangelasest Ilja Muromets.

Kuna Eestis olid rahvalauljateks naised, siis on „Kalevipojast" saanud subjektiivne, melanhoolne ja romantiline eepos. Maa-alaliselt on Kalevipoja algupära peamiselt Peipsist läänepoole Tallinna suunas. Seal on moraänkünkad, sood ja rändrahnud, mis on rahva fantaasia viinud hiidudele.

Põhimaterjali kogumist alustas Fählmann ja lõpetas Kreutzwald, nii et alles 1862.a. trükiti esimene „Kalevipoeg" Kuopio linnas, Soomes. Kreutzwaldil tuli proosamaterjal luuletada rahvalaulu vormi, kaotades sellega palju oma autentsusest.

Mõlemal eeposel oli määratu tähtsus rahvustunnete äratamisel. Soome oli rootsistumise ohus, aga „Kalevala" ilmumine 1835.a. andis tõuke rahvusliku teaduse, kirjanduse ja kunsti arengule. Sama sündis Eestis: ärkamisaeg, Kalevipoja-õhtud, rahvalaulude uurimine — kõik oli ettevalmistuseks iseseisvusele.

SOOMEPOISID

Järgmine osa pidulikust õhtust oli pühendatud „soomesilla" ehitajatele — „soomepoistele". Kuigi neid on Vancouveri alal mitu-teist, olid kohal 5: Georg Aatonen, Johann Eilau, Paul Lepik, Enno Lepnurm ja Rudolf Olljum. Viimane andis lühiülevaate sellest relvavendlusest ja laulis oma kõlava baritoniga Thomas Kirves'e klaverisaatel Raimund Kulli „Kalevite laulu" ja Endel Stafenau „Me vabad Põhjamaa pojad", viimase refräänid koos „soomepoistega".

Õhtu lõpposas Hilary Tanner esitas klaveril Erkki Melartini „Idülli" ja Sibeliuse „Finlandia", mille bravuurset ettekannet publik väärika aplausiga kviteeris.

Paul Lepiku lõppsõnale järgnes rikkalik kohvilaud Helga Paakspuu korraldusel.

15. oktoobril oli prof. Oinasel järjekordne loeng Briti-Kolumbia ülikoolis slaavi osakonna (UBC) ja eesti õppeprogrammi (SFU) ühiskorraldusel, teemaks „Politics end Folklore in the Soviet Union". Selles ettekandes näitas ta selgelt, kuidas vene valitsus rahvaluulet enese huvides on tööle pannud. Uued rahvalaul kiidavad käsukohaselt töölisi, manavad kurje mehi, kes naisi peksavad „vana valitsuse" ajal ja muud. Kuulajaskonnale sai selgeks rezhiimi olemus, kus „sisult sotsialistlik, vormilt rahvuslik" on täielik pete.

Nii näeme, et prof. Oinas tõi külakostiks Vancouveri eestlaskonnale väga mitmekesise kava. Järgmiseks loenguõhtuks EKÜK sarjas aga on 15. novembril Meie Kodus ins. Boris Tesnovi ettekanne valguspiltidega suvisest reisist Ungarisse, Austriasse ja Saksamaale.

HMH

Muusikaline AABS-i sümpoosion

Balti Uurimuste Edendamise Ühingu (AABS) Toronto komitee kuuenda sümpoosioni (26. okt.) teemaks oli balti rahvamuusika. Dr. Roman Toi esines kahe loenguga.

Esimeses ta analüüsis eesti rahvalaulude viiside omapära, tuues esile ka võrdlusi teistest rahvustest. Normeeritud skaalaga graafikule märgitakse viiside algus- ja lõpunoodid ja ka selle kõrgemad ja madalamad noodid. Ja siis on n.ö. pilt-selge vahe kurbade, rõõmsate ja muude eriteemaliste laulude käigus, samuti ilmnevad erinevused teiste rahvuste samateemalistest viisidest.

Sümpoosioni viimases loengus dr. Toi kohe alguses, oma tavalisel elaval viisil, pani kogu kuulajaskonna mitme hääle kooris „õigel viisil" rahvamuusikat esitama. Loengu teemaks oli Veljo Tormise „Pikse litaania", mille tagapõhja selgitati ja analüüsiti. Üheks tähelepanekuks oli, et varasematel aegadel helilooja kasutasid ainult rahvaviise, kuid ignoreerisid rahvalaulude erinevat esituslaadi. Lõpuks esitati „Pikse litaania", mis heliplaaditki täies ulatuses väga mõjuvalt esile tuli.

Teise lektorina, helilooja ja komponist Darius Lapinskas Chicagost, selgitas leedu rahvaviiside mõju ilmingut Stravinski, Orfi ja leedu komponistide töödes. Demonstreeriti Igor Stravinski paljude tööde üllatavaid sarnasusi leedu rahvaviisidega. Teatavasti Stravinski, keda loetakse venelaseks, on mõnda aega ka Leedus viibinud. Üsna palju Carl Orfi loomingust näidati olevat õige lähedane jäljendus Stravinski töist. Seda loengut illustreerisid sopran Laima Rastenis ja palad helilindilt. Helilised näited on muidugi vajalikud niisugustes loengutes, kuid liiga sagedane lektori liikumine poodiumil asuva kõnepuldi juurest alla klaveri juurde ja tagasi raskendavad loengu jälgimist.

Läti helilooja, komponist ja sümfooniaorkesti oboist, Andreis Jasons New Yorgist, rääkis läti rahvaviiside klassifitseerimisest, mis tavaliselt on käinud sõnalise sisu järgi. Selle üheks paheks on, et tarbijal on vaja keeleoskust. Teiseks, laule on tunduvalt rohkem kui meloodiaid: lätlastel on korjatud üle miljoni rahvalaulu, kuid „ainult" 98.000 rahvaviisi. Selgitati Bartoki poolt ettepandud meetodit.

Toronto Ülikooli tervitus professor Timothy Rice'i poolt kujunes meeldivaks lühiloenguks balkani rahvalauludele viitamisega, mis on tema erialaks. Ta avaldas ka lootust, et AABS-i konverentside tulemusena trükitakse rohkem ingliskeelset kirjavara balti rahvamuusikast.

Osavõtjaid oli 40 ümber. See oleks väärinud palju suuremat osavõttu, kuid nähtavasti ei ole üle saadud tõhusa reklaami korraldamise probleemidest. Ajalehed kahjuks ei leia teed sellel kunsti ja muusikateaduse vahemaal olijateni. Korraldus oli sujuv, milleks eestlaste poolt aitasid kaasa Epp Aruja ja Helge Kurm. Kõige lõpuks veedeti tund või paar juteldes, veini ja juustu nautides, tagapõhjaks muusika uutelt Tubina heliplaatidelt, mida seal üsna elavalt osteti.

End.A.

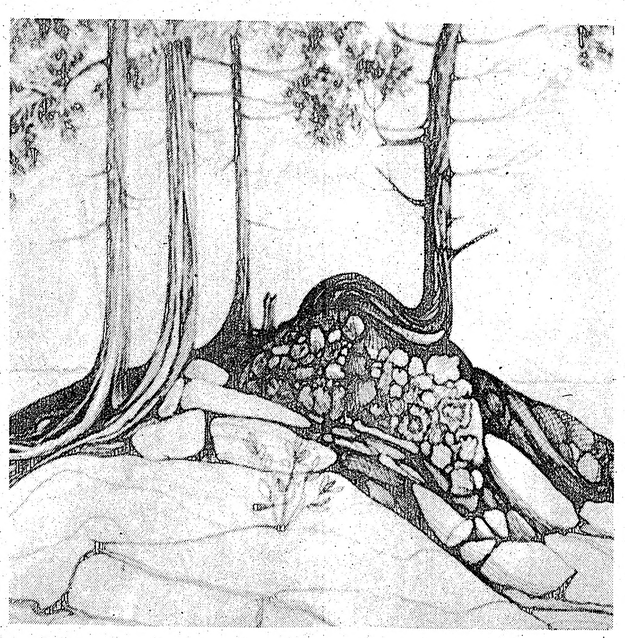

Abel Lee sulejoonistus (1980).

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

ILMUNUD

„LORDS OF THE WESTERN SEA"

(Based on the novel A. Mälk and other sources)

Hind $20,00. Postiteel tellides lisandub saatekulu.

Müügil

„MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave.

Toronto, Ont. M4K 2R6

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Mardisandid pensionäride klubi koosviibimisel

Juba tund aega enne pensionäride koosviibimise algust oli korraldajatele selge, et tuleb katta lisalaudu, et mahutada üle neljasajalist peret.

Kell kaks hakkas kostma pilli- ja lauluhääli lava tagant ja peagi ilmusid mardid lauluga: „Laske sisse mardisandid — mardi, mardid tulnud kaugeelta — mardi, mardi küüned külmetavad — mardi, mardil varbad valutavad — mardi jne." Pillimehed, eesotsas elegantse juhi Josephinega, koondusid lava ette lauldes: „Lähen mina, lähen mina läbi selle saali, tahad või ei taha, sellest ma ei hooli", refrääniga: „Oh sa poiss, seda sa ei tea, kus sinu õnn võib õitseda pea!" Mardid tantsisklesid rahva hulka laudade vahele, ja kui pillimehed olid jõudnud refräänini: „Keera ennast ümber ja anna mulle suud", kogunesid nii pillimehed kui ka mardid lavale, lauldes: „Meil käivad laulud ringi ja ülendavad hingi, eks seda tea me kõik, sest, Ühtlus, armastus, laulus ikka uus!". Lauldi veel „Talgu polka" viisile sobitatud sõnadega lugulaulu, refrääniga„ Oi, oi, oi, oi, küll on tore, alati meil täitub tare, jne." lõpetades populaarse lauluga: „Ants oli aus saunamees, saun oli paksu metsa sees", mille refrääni ka kuulajaskonda kutsuti kaasa laulma.

Piiskop K. Raudsepa lühikesele söögipalvele järgnes kohv.

Pärast kohvijoomist kogunesid pillimehed jälle lavale, et mängida tuntud lauluviise ja tantsulugusid.

Klubi esimees, Frieda Terts, tänas piiskop Raudseppa„„marte" ja eriti nende juhti Josephinet, perenaisi ja nende abilisi ning loterii korraldajaid nende suure töö ja abi eest.

Järgmine Pensionäride Klubi üritus „Jõululaat", toimub 1. detsembril, algusega kl. 12.00 päeval, Eesti Majas.

Eesti Skautide Malev Kanadas staap 1985/86. Istuvad, vasakult: skm. Mart Pedel, skm. Ervin Aleve, maleva juht skm. Egbert Runge, nskm. Liisa Kaunismaa, skm. Silver Kask, skm. Konsta Leemets. Seisavad: skm. Bruno Lindre, skm. Jaan Lepp, nskm. Arvu Oiling, skm. Enn Kiilaspea, skm. Leo Puurits. (Pildilt puuduvad: skm. Ermi Soomet, skm. Gunnar Mitt, nskm. Brian Meret).

Õpetaja Eduard Kägi jäi Saksamaal auto ette

Õpetaja Eduard Kägi'l, kes elab Rootsis, Göteborgis, juhtus õnnetus. Ta käib Saksamaal elavaid eestlasi usuliselt teenimas ja jäi Stuttgardis auto ette nii õnnetult, et vasaku jala luud murdusid. Ta lamab Stuttgardi haiglas, on 86-aastane ja muide hea tervise juures. Saksamaal on autosõidu kiirus vaba.

SPORT

Spordikroonika

Kolmest eesti sportlasest, kes välismaadelt olid tulnud Austraaliasse võistlema, oli rohkesti kirjeldusi sealses ajakirjanduses. Esimene nendest, 20-aastane Jaanus Kuum, kes mõni aeg tagasi julgelt valis vabaduse ja jäi elama Norrasse, võistles pikamaa jalgrattasõidus Queenslandi „Gold Coast'ist" Sydney'sse. Ta noomis Austraalia ajakirjanikke, kui need teda venelaseks hakkasid nimetama. Paistab, et see noomitus äratas tähelepanu, sest Sydney's ilmuv „The Daily Telegraph" kirjeldab noomitust kahel veerul suure pealkirja all „Free spirit turns wheel of success".

Teised kaks: Jüri Tamm ja Heino Puuste võistlesid Austraalias maailma kergejõustiku meistrivõistlustel. Jüri Tamm tuli esimeseks uue rekordiga vasaraheites tagajärjega 82,12 m ja Heino Puuste teiseks odaviskes tagajärjega 84,24 m. Esinesid seal venelastena.

●

Ontario orienteerumise meistrivõistlustest, mis peeti 12-l ja 13-l oktoobril Guelph'is, võtsid osa Theo Vellend, Madis Tambre ja Mall Peepre-Bishop. Theo Vellend, võisteldes M55 gr. saavutas kahepäevase võistluse järele teise koha ajaga 179,47.

Mall Peepre-Bishop, kes võistles samuti kahel päeval W35 gr. saavutas viienda koha ajaga 128,55. Ajad on toodud minutites. Madis Tambre tagajärg jäi teadmata.

H.R.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Uus kondomiinium eestlastele eelmüügi hindadega alates $64,800

OPEN HOUSE

laup. 30. novembril ja pühap. 1. detsembril, 1985

kell 1.00—6.00 p.l.

Asukoht on 3736 St. Clair Ave. East (Brimley ja Kingston Rd. nurga lähedal). Ilma rahata külmutuskapp ja pliit neile, kes ostavad enne novembrikuu lõppu. Ilus asukoht pargi vastas, buss ukse ees. Moodne 6-korruseline õhujahutusega ehitus kõikide mugavustega. Ainult 35 korterit. Ehitus valmis 1987. a. kevadel. Informatsioonibüroo ehituskrundil. Tel. 266-5019, muudel aegadel kokkuleppel helistage 444-6405, 444-2897.

ESTOMAN ENTERPRISES INC. ● Arhitekt G. Laikve

MULTICULTURALISM CANADA

(MITMEKULTUURILISUS KANADAS)

Muudame Kanada meeldivaks paigaks töötamiseks ja elamiseks.

Mõõdunud aasta jooksul on Kanada valitsus astunud samme selleks, et kõigil oleks võrdne võimalus töö saamiseks. Järgmised põhimõtted on eriti rõhutatud;

VÕRDSED TÖÖVÕIMALUSED.

Kanada valitsus on astunud samme selleks, et kõigil elanikel, vaatamata rassile või kultuurilisele päritolule, on võrdne juurdepääs töödele föderaalvalitsuse teenistuses, riigiettevõtete ja teiste sellesarnaste asutuste juures.

Vähemusgruppide liikmeile on antud töökohti föderaalagentuuride ja komisjonide juures.

ÕIGLANE KOHTLEMINE.

Multiculturalism Canada annab järgmise kahe aasta jooksul $4,5 miljonit erilise parlamendi komitee reporditi „Equality Now" esinevate soovituste läbiviimiseks.

Multiculturalism Canada on annud rahafonde kogu Kanada ulatuses erilise programmi läbiviimiseks, mis edutab arusaamist politsei ja etniliste gruppide vahel.

SOODSAMAD ÄRIVÕIMALUSED

1986.a. kutsutakse kokku ülemaaline konverents, mis käsitleb äri ja mitmekultuurilisust, et võimaldada etnilistele ärimeestele vajalikku tehnilist informatsiooni ja kontakte.

Konverents hõlmab viise kuidas väiketööstuste omanikud saavad ära kasutada oma keelelisi ja kultuurilisi erinevusi.

JUURDEPÄÄS VALITSUSELE.

Parlamendi mitmekultuurilisuse alaline komitee (Parliamentary Standing Committee on Multiculturalism) tagab, et kõigis föderaalvalitsuse organites peegeldub Kanada rassiline ja mitmekultuuriline pale nii nende programmides kui ka eeskirjades ja tavades.

JUURDEPÄÄS INFORMATSIOONIALLIKATELE.

Multiculturalism Canada on ellu kutsunud nõuandva organi, et edutada dialoogi raadio- ja televisioonireporterite vahel ja et hoida valitsust kursis teadustamisega seosesolevate probleemidega.

Järelikult on alanud programm mitmekultuurilisuse ja rassiharmoonia tagamiseks.

Olles taganud kultuurilise eneseavaldamise võimaluse mitmesuguste programmide läbi, pöörame nüüd fookuse võrdsetele majanduslikele võimalustele. See muudab Kanada meeldivaks töö- ja elupaigaks.

Täiendava informatsiooni saamiseks palun pöörduge Multiculturalism Canada poole lähema riigisekretäri (Secretary of State) büroos või kirjutage aadressil: Multiculturalism Canada, Ottawa, Ontario, K1A 0M5.

CANADA

Minister of State
Multiculturalism
Hon. Otto Jelinek

Le ministre d'État au
Multiculturalisme
L'honorable Otto Jelinek

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 1. dets. kell 11 h. esimese Kristuse tulemise püha JUMALATEENISTUS skautlipkond „Kalevi" osavõtul. „Kalevi" vanematepäev ja solist Tamara Norheim.

PÜHAPÄEVAKOOL iga jumalateenistuse ajal.

Pühapäeval, 8. detsembril kell 4 p.l. TEISE KRISTUSE TULEMISEPÜHA ja koguduse noorte JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse JÕULUPUU ja JÕULULAUD. **JÕULUVANA.** Jumalateenistusel ja jõulupuul esineva koguduse noored. Solist Liina Purje-Lepik.

Pühapäeval, 15. detsembril kell 4 p.l. ADVENTKONTSERT JUMALATEENISTUS. Vana-Andrese koguduse segakoor Asta Ballstadti juhatusel esitab valitud katkendeid J. S. Bach'i Adventkantaadist No. 61 ja Jõulu Oratooriumist, ja G. P. Telmann'i Psalm 117. Solistid; Tamara Norheim – sopran, Irene Loosberg – alt ja Georg Soans – tenor. Teenib õp. U. Petersoo.

Pühapäeval, 22. detsembril kell 4 p.l. NELJAS KRISTUSE TULEMISE PÜHA JUMALATEENISTUS. Solist sopran Lydia Kööp.

Teisipäeval, 24. detsembril kell 3.00 p.l. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS, laulab koguduse segakoor Asta Ballstadti juhatusel.

Kolmapäeval, 25. detsembril kell 12 päeval JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS, solist tenor Arvo Mitt. INGLISKEELNE JÕULUJUMALATEENISTUS kell 1.30 p.l.

PÜHAPÄEVAKOOL iga jumalateenistuse ajal.

LEERIEELSED iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

KOGUDUSE SEGAKOORI harjutused esmaspäeviti kell 6.30 õ. kiriku saalis.

PIIBLITUNNID kell 3 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Teisipäeviti kella 6–8 õhtul. Neljapäeviti kell 2–8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 1. detsembril kell 11 hommikul. ESIMENE KRISTUSE TULEMISE PÜHA. Teenib õp. E. Heinsoo. Solist Monica Zerbe.

Jumalateenistusele järgneb PIIBLITUND kirikus.

II KRISTUSE TULEMISE PÜHA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 8. detsembril kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul. Solist Elna Libe.

JÕULU-LAUD laupäeval, 7. dets. kell 5 õhtul. Pääsmed saadaval pühapäeviti.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Samal ajal pühapäevakool.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30–12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6–8 õhtul; muul ajal telefoni teel.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 p.l. ja neljapäeviti kl. 12–3 päeval.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 1. dets. kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele, kell 11.00 lastele. Kell 11.00 h. ESIMESE ADVENTPÜHA JUMALATEENISTUS, kõneleb dr. A. Proost, solist M. Wilbiks. Issanda surma mälestamine. Kell 6.00 õ. kõneleb külalisena pastor E. MEIUSI Denverist ja näitab slaide misjonireisilt Samoa, Fidzi ja Hawaii saartele.

Vana-Andrese koguduse loterii

Pühapäeval, 10. nov. oli Vana-Andrese koguduse loterii.

Juba varahommikul algas üles seadmine, mis toimus oskuslikult ja kiiresti, kuna korraldaja pere on seda teinud aastaid ja igal ühel on täpselt teada tema ülesanne.

Suures saalis kaeti naistoimkonna poolt suupistete ja kohvilaud, kus oli ruumi kuni 200 külalisele.

Hommikukohvi-lauas oli kuni 40 aitajat, kus teretulemast ütles ja lühikese palvuse pidas koguduse õpetaja U. Petersoo.

Loterüvõidud olid rikkalikud ja paljud ka väärtuslikud.

Kuigi sel pühapäeval oli palju eestlaste üritusi, jätkus rahvast ka loteriile.

Loose müüdi tuhandeid, lisaks mini-loteriisid loeti kokku 10, käsitööde müügilaud tegi vist oma rekordmüügi.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 829 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 1. detsembril kell 1.30 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

EVANGEELIUMI-NÄDALA jumalateenistused: Neljap., 28. novembril kell 7.30 õhtul. Reedel, 29. novembril kell 7.30 õhtul. Laupäeval, 30. novembril kell 7.30 õhtul. Külaliskõneleja pastor Endel Meiusi Coloradost. Lauluettekandeid. (Buss Eesti Kodust 45 min. enne jumalateenistuste algust).

Pühapäeval, 1. detsembril kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb pastor Endel Meiusi. Laulab koor Ülo Lindströmi juhatusel. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.) Kell 6 õhtul ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Toomas Rüdmik.

Kolmapäeval, 4. detsembril kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 1. detsembril kell 17.00 ADVENDI-JUMALATEENISTUS ja pühapäevakool.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäval, 1. detsembril kell 11 hm. ESIMENE KRISTUSE TULEMISE PÜHA JUMALATEENISTUS Issanda lauaga.

Kolmapäeval, 4. detsembril kell 6 õhtul PIIBLITUND.

Pühapäeval, 8. detsembril kell 11 hm. TEINE KRISTUSE TULEMISE PÜHA JUMALATEENISTUS. Kõneleb E. Saraoja.

Kolmapäeval, 11. detsembril kell 6 õ. PIIBLITUND.

Pühapäeval, 15. detsembril kell 11 hm. KOLMAS KRISTUSE TULEMISE PÜHA JUMALATEENISTUS, kus mälestatakse H. Kõkamägi 25-dat surma-aastapäeva. Kõneleb H. Eller.

Kolmapäeval, 18. detsembril kell 6 õ. PIIBLITUND.

Laupäeval, 21. detsembril kell 4 p.l. JÕULUÕHTU-KOOSVIIBIMINE.

Pühapäeval, 22. detsembril kell 11 hm. NELJAS KRISTUSE TULEMISE PÜHA JUMALATEENISTUS. Kõneleb E. Saraoja.

Teisipäeval, 24. detsembril kell 5 p.l. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS. Jumalateenistusele järgneb ÜKSIKLASTE JÕULUÕHTU.

Kolmapäeval, 25. detsembril kell 11 hm. JÕULUJUMALATEENISTUS. Jumalateenistustel lauluettekandeid.

ARMAST ISA JA ÜHISTE RÄNNAKUTE ELUKAASLAST

WILLIAM GUSTAV KINKAR'it

surnud 23. novembril 1985 Torontos

mälestavad kurbuses

Ma olen võidu saanud
ja jõudnud rahusse.

HELVE ja EDDA

Eesti arst valvekorras

30. novembril ja 1. detsembril
dr. T. Maimets 469-1322

UUS AADRESS
Dr. H. TARI
33 Gaspe Rd., Willowdale,
Ont. M2K 2E7 ⊙ Tel. 224-0402

ARMAST AMETIVENDA

dr.vet. EVALD SÕERD'i

mälestab leinas

PAULINE SINBERG-SNIECKUS

KAUAAEGSET PEREKONNASÕPRA

WILLIAM GUSTAV KINKAR'it

mälestavad kurbuses

SALME ja JUTA

KAUAAEGSET PEREKONNASÕPRA

RICHARD RITSING'ut

mälestavad leinas ja sügavas kaastundes lesele

ENDLA ja JUHAN KIVESTU
PEETER KIVESTU perekonnaga

Avaldan südamlikku tänu sõpradele, kes minu armsa abikaasa

EVALD SÕERD'i

matusetalitusest osa võtsid ja lilledega lahkunu viimset teekonda kaunistasid.

Eriline tänu õp. Udo Petersoole meelejääva leinateenistuse eest. Organist Asta Mittile, Korp! Fraternitas Tartuensise liikmetele, kes mind kõigiti abistasid. Tänu järelhüüdjatele: Eesti Skautide Maleva juht Skm. Egbert Runge, Eesti Ohvitseridekogu Kanadas esimees kapten August Nõmmik, Edmontoni Alberta sõprade nimel Robert Kreem, H. Treffneri vilistlaskogu nimel prof. K. Taagepera, Eesti Korporatsioonide Liidu esindaja Vironia Vil. Ain Allas, Korp! Fraternitas Tartuensise esimees Peeter Liima.

LEINAJA LESK

Pika, raske haiguse tõttu lahkus siit ilmast
minu armas abikaasa

ANETTE TONSKA

(end. Apollo)
sündinud 9. augustil 1905 Tallinnas
surnud 14. novembril 1985 Coventrys

Ent nüüd jääb usk, lootus,
armastus, need kolm . . .
Paulus Korint. 13:13

Mälestab kurbuses

ARNOLD

ARMAST SÕPRA JA LEERIVENDA

RICHARD RITSING'ut

mälestab

OSKAR HAAMER abikaasaga

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ⊙ 489-8002

LAHKUS MEIE HÄÄ SÕBER JA KAAS VÕRULANE

ALEKSANDER MARDIMÄE

Leinas Maimule ja lastele perekondadega
kaastunnet avaldades
mälestavad

OSKAR ja HILDA HAAMER
RUDOLF ja HILDE LALL
VALTER ja LIISI PIIGLI
LEO PUURITS
AUGUST ja SALME TUVIKENE
RICHARD ja SALME VESI

ARMAST JA LUGUPEETUD ENDIST JUHATUSE LIIGET

RICHARD RITSING'ut

mälestab kurbuses

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI MONTREALIS

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jne.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

ARMAST SÕPRA

ELMAR NURK'a

surnud 16. novembril 1985 Lakewood'is, N.Y.

mälestab leinas

FERDINAND KALJUSTE perekonnaga

Meie südamlik kaastunne Lisannele tema poja

EIK'i

surma puhul

Mälestab sügavas leinas

MAIMU TUTT perekonnaga

MÄLESTAME LEINAS

HANS PIIRSALU

ARNOLD KOPPA
MEINHARD KOPA perega

Südamlik kaastunne gaideritele LISANNE VAHER'ile ja
IRJE-ANN PIHLBERG'ile nende poja ja venna

EIK VAHER'i

surma puhul

EESTI GAIDERITE KOGU KANADA KOONDIS
EESTI GAIDIDE MALEV KANADAS

Meie Isa teab ja teeb kõik hästi! Ta on juhtinud meie armsa

EIK'i

läbi kannatuste värava valgusesse, mida meie ei näe. Igavesti jumalagajätt on valus. Sõbrad on seda valu leinavale perekonnale mõistnud leevendada mitmesugusel teel – lilledega, kirjadega, leinakuulutustega, sooja käesurvetega. Eriti lohutavad olid praost Andres Taul'i sõnad leinatalitusel. Olete kõik südamest tänatud!

LISANNE VAHER perekonnaga

TÄNUAVALDUS
Südamlik tänu kõigile meie armsa isa,

HANS PIIRSALU

sõpradele, kes teda nii rohkearvuliselt tema viimsele teekonnale saatma olid tulnud ja seda nii paljude lilledega kaunistasid. Südamlik tänu õp. Edgar Heinsoole, eriline tänu Tamara Norheimile ilusate laulude eest, Juhan Laanesele, Egbert Rungele ja Ivar Nippakule nende südamlikkude järelhüüete eest.

LEINAVAD LAPSED

ARMAST VILISTLAST

GEORG AMBERG'i

sündinud 9. septembril 1911 Tallinnas
surnud 17. novembril 1985 Kölnis

mälestab leinas

KORP! VIRONIA

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

⊙

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO	
Rooneeme pagariäris	**484 Queen St. W.**
„Meie Elu" talituses	**958 Broadview Ave.**
Broadview Delicatessen	**141 Danforth Ave.**
The Finnish Place	**5463 Yonge St.**
Viking Foods	**133 Laird Dr.**
THUNDER BAY	
Finnish Book Store	**168 Algoma St.**

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Äsja ilmus Kanada Etnilise Federatsiooni 25.a. tagasivaade, 247-lhk. raamatuna dr. J.M. Kirshbaumi sulest. Esimene eksemplar anti föderatsiooni kokkutulekul üle Ontario kodakondsuse- ja kultuuriministrile Lily Munro'le, kes esines sõnavõtuga. Raamat ilmus multikultuuriministeeriumi ja Ontario kultuuri- ja kodakondsuseministeeriumi rahalisel toetusel. Pildil: minister Lily Munro annab „Meie Elu" toimetajale S. Veidenbaumile üle eksemplari äsjailmunud raamatust.

„Kalev" lipkonna „Viru" rühm sügislaagris

Nädalalõpul 25.-27. oktoober toimus „Kalevi" lipkonna „Viru" rühma sügislaager Kotkajärvel.

Virurühma koosseisus toimus käesoleva tegevusaasta algusel suur liikumine poiste vanuste tõttu, kuna 10 poissi läksid edasi „Vambola" vendurite rühma. Nende asemele hunduparvikust „Taarapojad" aga tulid 8 agarat noort skauti. Järelikult langes rühma keskmine vanus tunduvalt ja eelmise aasta reameestest on saanud selle aasta „vanad kalad" ja salgajuhid. Salgajuhtidena tegutsevad Arno Türk, Erik Jaason ja Hendrik Nõmmik.

Rühma juhtkond pidas soovitavaks, et rühm saaks mõned päevad veeta tihedas kontaktis Kotkajärvel, „Kalevi" majas. Seega saaksid poisid omavahel kokku kasvada ja nautida „Viru" vaimu, tutvuneda „Kalevi" majaga ja nautida majas peremehetunnet, teades et see on nii kui oma kodu. Sellega aga käivad kaasas ka kohustused nagu puhastus, korrashoid, tulepuude varumine ja lõhkumine ning julgeolek. Selgus et mitmed noored poisid lõhkusid puid esimest korda suurema kirvega, kuid lehtede riisumisega olid nad juba kõik tuttavaid.

Osavõtt oli 16 Vi ru skauti (ainult 2 ei saanud tulla) ja 6 juhti. Ilmataat varus haruldase sooja päikesepaistelise ilma, kus ainult ühel ööl veidi vihma sadas. Ööbimine toimus „Kalevi" majas ja toidu korraldajaks oli nskm. Arnold Tralla. Ilm võimaldas pidevat välistegevust, ja skj. Ricky Tae viis poisid kahele matkale, kus oli võimalik näha Kotkajärve ümbrust sügisrüüs.

Laupäeva õhtul korraldati ka maastikumäng mis suure energiaga läbi viidi. Sellele järgnes saun, mille poisid ise soojaks kütnud olid. Lõkkeks olid salgad ettekanded valmistanud, mida teised õiglaselt arvustasid vastavalt kvaliteedile. Lõkkejutuna rääkis nskm. Rein Pajo loo Ümera jõe lahingust ja tolleaegseist sõdimisviisidest. Kui saabus öörahu, oli isegi kellaaeg Viru rühma poolel. Kell ju lükati öösel tund aega tagasi ja seega said kõik tund aega kauem magada.

Nskm. Endel Mell ehitas kohapeal lühikese õhuraja, mille ületamine õnnestus mitmel poisil — mõnel jõuga, mõnel nupuga. Käidi ka uudismaal, kus sügisel ehitati suur kiik juhtide Metsamärgi laagri ajal. Uuriti kõidiseid, mida kasutati ehitusel ja siis prooviti ka kiike, mis ikka veel kasutuskõlblik oli ja leiti, et olevat „amazing".

Juhtidena tegutsesid veel nskm. Mikk Jõgi ja skj. Paul Poolsaar transpordi, sauna kütmise ja üldise tegevuse korraldamise näol.

Laagri lõpetamisel langetati „Kalevi" maja juures „Viru" lipp ja asuti koduteele.

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto,
Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud
Kinnisvara laenud 9.50%
Isiklikud laenud alates 10.50%
Informatsiooniks helistage 465-4659
Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

TÄNUAVALDUS

Gaidlipkond „Põhjala Tütred" avaldab siirast tänu kõigile, kes aitasid kaasa Jõululaada kordaminekuks. Ilma Teie abita ei oleks laada korraldamine ja õnnestumine olnud võimalik.

Suur tänu kuulub ka kõigile külalistele, kes seda üritust toetasid oma osavõtuga.

Juubilarid Brasiilias

São Paulo väikesearvulises eestlaskonnas on eriti sel aastal tähistatud rohkesti 80-aasta juubeleid.

HERMANN MÜLLER

sündis 13. veebr. 1905. a. Tartus, kus veetis lapsepõlve, käis koolis ja lõpetas 1923. aastal H. Treffneri gümnaasiumi. 1925. a. astus Tartu Ülikooli ja lõpetas majandusteaduskonna. Abiellus 1928. a. Selma Reial'iga. 1934. a. sündis neile tütar Vive. Töötas omal kutsealal kuni lahkumiseni kodumaalt.

1952. a. rändas ühes perekonnaga Brasiiliasse, jäädes elama São Paulosse, kus ka temal tuli läbi teha sisserändajaile tavalised raskused. Igapäevase töö kõrval võttis H. M. aktiivselt osa EELK Koguduse São Paulos elust, olles aastaid koguduse nõukogu liige. Eestlasele omase visadusega jõudis rahuldavale elujärjele ja suutis anda tütrele Vivele ülikoolihariduse.

Hermann Müller on puhkepalgal ja elab perekonnaga oma ilusas kodus São Paulo naaberlinnas Santo André's. Akadeemiliselt kuulub Korp! Fraternitas Estica vilistlaskonda.

VALENTIN LUDWIG SAUKAS

tähistas oma 80. a. juubeli sünnipäeva São Paulos. Ta sündis 13. mail 1905. a. Riias. Lapsepõlve veetis Hiinas, kus ka lõpetas gümnaasiumi. Tuli vanematega Eestisse 1924. a. Lõpetas Tallinnna Tehnikumi 1938. aastal keemiainsenerina. Abiellus 1939. aastal Galina Archangelskajaga. Eestis sündis neile kolm poega: Jüri, Leiger ja Valentin. Töötas Kohtla-Järve Põlevkivitööstuses ja viimased aastad kodumaal nahavabrik „Unionis".

1944. a. põgenes perekonnaga Rootsi. Oma venna konsul F. Saukase kutsel siirdus 1946. aastal Brasiiliasse, kus neil sündis tütar Marina.

Jäädes elama São Paulosse, töötas peamiselt nahaparkimise alal, jõudes peatselt oma ettevõtteni, kus töötas kuni puhkepalgale minekuni. Jõudnud rahuldavale elujärjele, suutis ta anda kõigile oma lastele ülikoolihariduse. Akadeemiliselt kuulub Korp! Fraternitas Esticasse nagu ta kolm poegagi.

ANNA ALDA ERVEDAL,

neiuna Keller, sündis 3. aug. 1905. a. Pärnus, kus käis koolis ja veetis noorusaastad.

Brasiiliasse rändas ühes vanematega 1926. aastal, asudes elama São Paulosse.

Abiellus 1940. aastal. Omades majanduslikke võimalusi, on ta alati tõhusalt ja tähelepanu äratamata toetanud rahvuslikku tegevust. Juba aastaid lesestunud, veedab oma elu sügispäevi oma mugavas kodus São Paulos.

HELMI KENKMANN

neiuna Gudevida, sündis 23. juunil 1905 Eestis. Abiellus Walter Kenkmanniga. Neil sündis 4 last. 1949. aastal emigreerus perek. Kenkmann Brasiiliasse ja asus elama Paraná osariiki. Et võimaldada lastele kõrgemat kooliharidust, siirduti São Paulosse, kus kaotasid surma läbi ühe poja. São Paulos hakkas Helmi Kenkmann kohe tööle rahvuslikul põllul, tegeledes peamiselt noortega. Tema juhtimisel lavastati nii mõnigi lastenäidend ja koostati ja esineti lastekavadega emadepäevadel, jõuludel jne. Ta organiseeris ja juhtis ka rahvatantsugruppi. Järsk haigestumine katkestas selle tegevuse.

Vaatamata sellele, et ta liigub juba ligi 20 aastat ratastoolis, on ta hingelt noor ja vaimselt erk ja on huvitatud kõigest, mis sünnib rahvuspõllul. On elanud kaasa oma mehe tööle, kes on olnud palju aastaid EELK Koguduse São Paulos nõukogu esimees ja nüüd valitud selle alaliseks liikmeks. Oma kahele pojale Peeter Mattile ja Tiidole on suudetud anda kõrgem haridus. Tütar Erika on abielus ja elab Torontos.

Helmi Kenkmann ühes oma abikaasaga, kes on puhkepalgal, elab omas ilusas majas São Paulo eeslinnas.

A. L.

Kujur Ernst Jõesaar surnud

Stockholmis suri 10. nov. nimekas skulptor Ernst Jõesaar 80 aasta vanuses. Tal oli kopsuvähk. Ernst Jõesaar sündis 18. juulil 1905.a. Tartumaal. Õppis „Pallase" kunstikoolis ja oli hiljem õppejõuks.

Vello Kitt'i mälestuseks

3. juulil 1985 tuhastati Sheffieldis, Inglismaal Vello Kitti põrm, keda vikatimees südamerabandusega oli ära viinud siit maailmast samas linnas 26. juunil. 6. septembril 1914 Kuressaares sündinud Vello Kitt'i tundsid ja mäletavd paljud saarlased nii Torontos kui ka mujal Kanadas. Meie filatelistidele peaks tema nimi tuttav olema ajakirjas „Eesti Filatelist" ilmunud tema sulest tulnud artiklite läbi. Ja laiematele hulkadele tutvustas ta end oma ainulaadse ning haruldase väljapanekuga Kuressaare postiajaloost mullu Torontos Esto '84 raames toimunud filatelistlikul näitusel. Sama eksponaat oli välja pandnud ka hiljuti Saksamaal aset leidnud BALTICA näitusel.

Kadunu filatelistlikud huvid ei piirdunud ainult oma kodulinnaga ja Eestiga. Need hõlmasid kogu maailma. Seda tõendab tema nime sagedane esinemine rahvusvahelistel oksjonitel ja näitustel mitmesugustes riikides, kust ta tõi koju ka rohkesti auhindu oma väljapanekute eest. Tema viimast „saavutust" filateelia alal tähistab tema valimine Rahvusvahelise Olümpiafilateelia Föderatsiooni (FILO) liikmeks.

Vähestele on teada, et Vello Kitt'il oli külaldaselt annet selleks, et olla kirjanik, kas siis luuletajana, novellide ja romaanide autorina või lugulaulu meistrina. Viimases kategoorias ootas trükkiminekut tema „Saarlaste sõjasõit".

Ootamatu surm tõmbas kriipsu läbi ka mitmest teisest kavatsusest, nagu kaheksa lapse elulugude taustal perekond Ranna ajaloo kirjutamine. Ja veel veidi enne surma ühele sõbrale saadetud kirjas mainib ta: „Mis mind aga kurvastab on, et minu Kuressaare postiajalugu — 1000 lehte haruldaste asjadega trükist ei ilmu . . ."

Vello Kitt'i lahkumine on suureks kaotuseks eesti filateeliale. Mitte ainult, et ta viis hauda kaasa oma rohked teadmised, vaid on ka karta, et ta suured ja väärtuslikud kogud lendavad laiali igasse maailmakaarde.

E.R.

PÄRANDID EKN-ule

Manalasse varisenud rahvuslikult meelestatud kaasmaalased Erna Suta ja Leonhard Kahro pärandasid EKN-ule suuremad summad välisvõitlusliku töö toetamiseks. EKN on selle eest ülimalt tänulik.

„Kalevi" lipkonna „Viru" rühma sügislaagrist osavõtjaid. „Kalevi" maja rõdul. Foto — A. Tralla

KUHU MINNA?

Neljap., 28. nov. Aiandusklubi loeng haudade kaunistamisest Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Reedel, 29. nov. esitab Crispin Elsted Jaan Kaplinski luulet Medical Science Building'us algusega kl. 8 õ.

Laup., 30. nov. ja 1. dets. Abel Lee kunstinäitus Eesti Majas kl. 11 h.–9 õ.

Laup., 30. nov. käsitööde, küpsiste jm. müük vaeslaste ja vaeste abistamiseks Baptisti kirikus algusega kl. 1 p.

Laup., 30. nov. Vabadussõja alguse tähistamise aastapäeva koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Kuni 1. dets. Timmase uute tööde näitus The Region of Peel Art Gallery, 7 Wellington St. East, Brampton.

Pühap., 1. dets. Ella Jostman'i, Dagmar Pint'i ja Armilde Pihla käsitööde näitemüük Eesti Majas kl. 10–4 p.

Pühap., 1. dets. Pensionäride Klubi jõululaat Eesti Majas algusega kl. 12 p.

Pühap., 1. dets. Tartu Ülikooli aastapäeva tähistamine Tartu College'is algusega kl. 3 p.

Kunstnik Veronika Keerdoja suri Rootsis

Esmasp. 11. nov. suri Rootsis kunstnik Veronika Keerdoja, n-na Suija, 81 a. vanuses. Ta oli sündinud 20. mail 1904 Otepääl. Õppis kunstialal Tallinnas A. Kaigorudoffi ateljees ja Riigi kõrgemas kunstikoolis.

Pühap., 1. dets. Mulkide koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 3 p.l.

Kolmap., 4. dets. Arkady Shevchenko kõneleb Royal York hotellis „N. Liidu valeinformatsioon Läänes". Vastuvõtt kl. 6.30, õhtusöök kl. 7.30 õ.

Laup., 7.–8. dets. jõulunäitus kunstnik J. Saarniidu töödest Eesti Majas.

Pühap., 8. dets. Armas Maiste klaverikontsert Royal Conservatory of Music ruumes algusega kl. 6 õ.

Pühap., 15. dets. advent-kontsert Baptisti kirikus kl. 4 p.l.

Teisip., 31. dets. A/S Eesti Maja Torontos uueaasta vastuvõtuball algusega kl. 7 õ.

NÄDALA RISTSÕNAD

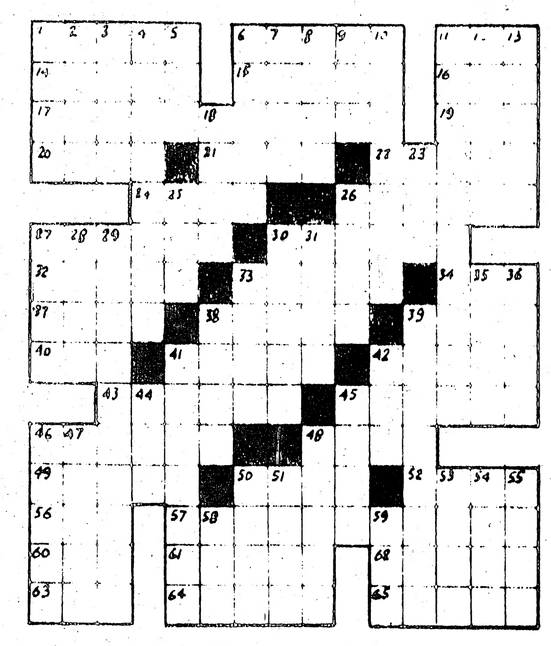

PÕIKI: 1. Ei ole koheselt tarvitavad, tagavarad, 6. Uhkeldav-kerglase, hüppa teatud moel, 11. Mingisuguse puuvilja seemnekivi — inglise keeles, 14. Süüdistatava mujaldek tema süütuse tõendusena, 15. Värsked ja verised haavad, 16. Üks Soome tuntud kirjanikke, 17. Omandama, vastu võtma, 19. Kuivanud oksa, 20. Mehenimi, 21. Sadamaaelne ankrukoht, 22. Kilbike, plaadike, endisaegne ilustus, 24. Tööriist peenramaa kaevamiseks, 26. Jõua mingis spordis kellegist ette, 27. Ilma mingi probleemita, 30 Selle all a tehti vanasti tuli, 32. Naisenimi, 33. Liikumise siht, 34. See on igal tühja kõhuga elusolevusel, 37. Teatud hobune, 38. See tuleb kohtus igal tunnistajal anda, 39. Üks tuntud juustusorte, linn Hollandis, 40. Kolmikkonsonant, 41. Paul ehk Signe . . . . ., 42. Määra suunda teatud moel, 43. On iga inimene sündides, 45. Võitlen, 46. Mürgel, 48. Üks peamisi postisaadetisi, 49. Sellest saab peale põletamist head põllumaad, 50. Küsi. 52. Elab vees, 56. Lühike peen karv, 57. See inimene kirjutab väljamõekdud romaane, novelle ja jutustusi, 60. Re-diees — muusikaline termin, 61. Leotis õlle või viina tegemiseks, 62. Näita näpuga, 63. Hüüd korra peletamiseks, 64. Nöökas heatahtlikult, 65. Teatud köite või trossi de hüüdnimi merekeeles.

PÜSTI: 1. Vanamees, 2. Teatud merelinde, 3, Harjutatakse sõjaväes, 4. Lõhnav kummel — murdes, 5. Sulle — saksa keeles, 6. Üks endisi euroopalise kuulsusega Eesti kuulitõukajaid, eelmisel sajandil sündinud üks Eesti helliloojaist, 7. Mehe hüüdnimi, 8. Piljardimängu vahendid, 9. Ameerika mehe hüüdnimi, 10. Seemne varudest toituvad taimed, selliste taimede noorusvormid, 11. Teiste kulul elaval isikul või muul olendil, „vereimejal", 12. Äärmuslikust tahtmisest, 13. Produtseerida, 18. Tsiviilellu tagasi — harilikult sõjaväelaste kohta käiv väljendus, 23. . . .vili — puu- ja köögivili, 25. Mehe hüüdnimi, 26. Teatud söömaaeg, 27. Mõnede maade rahaühik, 28. Jahiloom, 29. Vigurivänta, 30. Mingit prunti, 31. . . . .raha — teatud nõutav maks, 33. Kerjus, 35. Selline tahab iga naine olla, 36. Sumin, 38. Kahtlev sõnake, arvatavasti, 39. Jutustavast ilukirjandusest, 41. Hädapäraseks raha saamiseks mingit asja teatud laenuasutusse viima, 42. Üks golfmängu terminitest, 44. Ameerika mehe hüüdnimi, 45. Ring, ringikäik, üks . . .minutis on üks tuur, 46. Neid on ehitustegevuses vaja, 47. Millelegi vastuvõtlik, kergesti mõjutatav, 48. Oli üleilmne 1930-te aastate alul, 50. Teatud nuga, 51. Järsku, 53. Palus, 54. Emane koer, 55. Käabus rahvas Kesk-Aafrikas, 58. Naisenimi, 59. Öeldakse janusele inimesele.

(Koostanud E.V.)

(Lahendus järgmises lehes)

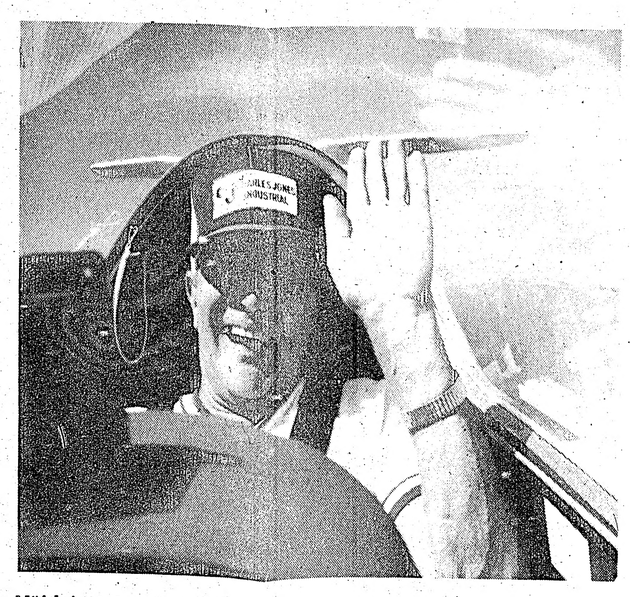

Näitleja Edgar Kink 3200 jala kõrgusel St. Raymondi P.Q. kohal purilennukis mille piloodiks tema ristipoeg Valdur Pille, kes hiljuti tuli neljandale kohale purilendurite Kanada meistervõistlustel.